

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

Heerdun

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 107 (5827) 15 iyun 2019-cu il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Müasir Azərbaycan: xaosdan sabitliyə!

Bu gün 15 İyun Milli Qurtuluş Günündən 26 il ötür

3

YAP-da Milli
Qurtuluş Günü
münasibətilə tədbir
keçirilib

5

Bəhruz Quliyev:
"Ermənilər
Fransanı itirdiklərini
etiraf edirlər"

14

İkram Kərimov üzərində
oynanan "siyasi
məhbus" tamaşası

15 iyun 2019-cu il

Azərbaycan xalqının Milli Qurtuluş Günü

Bu gün böyük tarixi gün kimi qeyd etdiyimiz 15 İyun Milli Qurtuluş Günündən 26 il ötür

Ulu Öndər Heydər Əliyevin 1993-cü ilin iyun ayının 15-də yenidən Azərbaycana rəhbərliyə qayıdışından sonra Azərbaycanda inkişafın yeni mərhələsi başlandı. XX əsrin 80-ci illərinin sonu, 90-cı illərinin əvvəllərində Azərbaycanda baş verən ictimai-siyasi hadisələr nəticəsində, ölkəmizdə bütün sahələrdə tənəzzül yaranmışdı. Dahi Şəxsiyyət Heydər Əliyevin siyasi kursu sayəsində, Azərbaycan özünün müstəqilliyinin sütunlarını möhkəmlətdi, onun dünyaya inteqrasiya olunmasına töhfələrini verdi. Ulu Öndər Heydər Əliyev Şəxsiyyət, Siyasi Xadim, xalqın dayağı, onun hərəkətverici qüvvəsi olaraq, Azərbaycan tarixində əsrin Lideri olduğunu təsdiqlədi. Ulu Öndər Heydər Əliyevin müdrik və uzaqgörən siyasətinin məntiqi nəticəsi idi ki, müasir dövrün tələbləri çərçivəsində dünya xalqlarına böyüklüyünü göstərə bildi.

Azərbaycanın böyük nailiyyətlər əldə etməsinə səbəb olub.

MÜSTƏQİL AZƏRBAYCANIN QAZANDIĞI MÖHTƏŞƏM NAILİYYƏTLƏR ULU ÖNDƏR HEYDƏR ƏLİYEV İDEYALARININ TƏNTƏNƏSİDİR

Fəxarət hissi ilə deyə bilərik ki, Ulu Öndərin müəyyənləşdirdiyi inkişaf strategiyası bəhrəsini verir və bu strategiya sayəsində dövlətimizin üçrəngli bayrağı dünyanın ən ali beynəlxalq qurumunun - BMT Təhlükəsizlik Şurasının üzvü kimi dalğalanır. Bu, Azərbaycan dövlətinin apardığı uğurlu siyasətin bəhrəsidir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev dünyanın ən uca kürsülərindən çıxış edərək, ölkəmizin maraqlarını müdafiə edir. Əlbəttə ki, bu uğura nail olunması üçün böyük işlər görülmüş və dövlətimiz böyük yollar keçib.

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin siyasi kursunun layiqli davamçısı Prezident İlham Əliyevin məqsədyönlü siyasəti nəticəsində, Azərbaycan bütün istiqamətlərdə dünyanın dinamik inkişafda olan ölkələrdən birinə, tolerant və multikultural nümunələri ilə beynəlxalq mərkəzə çevrilib. Azərbaycan dövlətinin Qurucusu və Memarı olan Ulu Öndər Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışından sonra ölkədə dini, milli və etnik münasibətlərin yüksək səviyyədə tənzimlənməsi, vicdan azadlığının tam bərqərar olması naminə, ardıcıl tədbirlər həyata keçirdi. Azərbaycan xalqının adət-ənənələri, milli-mənəvi dəyərləri ilə fəxarət hissi keçirən Ulu Öndər Heydər Əliyev dini abidələrə, məscidlərə ehtiyatla və böyük həssaslıqla qayğı göstərdi. Bunun nəticəsidir ki, müasir dövrümüzdə ölkəmizdə islami dəyərlər, multikulturalizm məktəbi və tolerantlıq yeni dövrünü yaşayır. Müasir dünyamızda Azərbaycan dinlərarası, millətlərarası münasibətlərdə dünya üçün örnək, tolerantlıq və dözümlülük Azərbaycan cəmiyyətini səciyyələndirən ənənədir. Ümummilli Liderin siyasi irsinin layiqli varisi və davamçısı Prezident İlham Əliyev tərəfindən həyata keçirilən alternativsiz uğurlu siyasətin nəticəsidir ki, artıq Azərbaycan mühüm nüfuzlu beynəlxalq tədbirlərə və müxtəlif idman yarışlarına ev sahibliyi edir.

Müstəqil Azərbaycanın bütün sahələrdə qazandığı möhtəşəm nailiyyətlər Ulu Öndər Heydər Əliyev ideyalarının təntənəsi və milli tariximizin şanlı səhifələridir.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

HÜQUQİ, DEMOKRATİK, DÜNYƏVİ DÖVLƏT QURUCULUĞU YOLU İLƏ İRƏLİLƏYƏN MÜSTƏQİL AZƏRBAYCANDA ƏN YÜKSƏK TƏLƏBLƏRƏ CAVAB VERƏN NORMATİV-HÜQUQİ BAZA YARADILDI

1993-cü ilin oktyabr ayının 3-də YAP-ın Sədri Heydər Əliyevin Prezident seçilməsi ilə partiyanın həyatında yeni dövrün əsası qoyuldu. Ölkəmizdə iqtisadi sabitliyin təmin edilməsi, tənəzzülə uğramasının qarşısının alınması və yeni dövrün tələblərinə uyğun şəkildə islahatların həyata keçirilməsi önəmli idi ki, Ulu Öndər Heydər Əliyev də müdrik-cəsinə dövrün irəli sürdüyü bu tələbləri müstəqil Azərbaycan dövlətində ardıcıl şəkildə həyata keçirdi və ölkəmizdə yeni iqtisadi mühit, azad bazar iqtisadiyyatı formalaşdı. Sonrakı dövrlərdə Azərbaycan vətəndaşlarının sosial durumunun yaxşılaşdırılması ilə bərabər, dövlət quruculuğu siyasətinin ardıcıl surətdə həyata keçirilməsi, Azərbaycan dövlətinin beynəlxalq nüfuzunun artırılması istiqamətində addımlar atıldı.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycan dövlətçiliyi qarşısında başlıca xidmətləri sırasında dövlət müstəqilliyinin qorunub-saxlanılması və inkişaf etdirilməsi istiqamətində görülən işlərdən biri kimi dövlət quruculuğunun hüquqi bazasının yaradılması idi. 1995-ci ildə qəbul edilmiş konstitusiyaya Azərbaycan Respublikasının dövlət quruculuğunun

əsaslarını qoydu. Azərbaycan demokratik, hüquqi, dünyəvi dövlət kimi, ilk dəfə olaraq, insan hüquqlarının prioritetliyini və hakimiyyət bölgüsünü özünün gələcək inkişafı kimi seçdi. Ulu Öndərin birbaşa təşəbbüsü ilə hazırlanmış və ümumxalq səsverməsi nəticəsində, qəbul olunmuş bu Sənəd, müstəqil Azərbaycanın ilk Konstitusiyası kimi tarixə yazıldı. 1995-ci ildə müstəqil Azərbaycanın ilk parlamentinə keçirilən seçkilər isə, dövlət müstəqilliyinin möhkəmləndirilməsi prosesinin hüquqi bazasının yaradılmasına daha geniş imkanlar yaratdı. Heydər Əliyev, Böyük Şəxsiyyət olaraq, cəmiyyətin sivil inkişafını hər bir fərdin marağı və mənafelerinin etibarlı təminatında görür və buna xidmət edən bütün zəruri tədbirləri həyata keçirirdi. Onun gərgin səyləri nəticəsində hüquqi, demokratik və dünyəvi dövlət quruculuğu yolu ilə irəliləyən müstəqil Azərbaycanda vətəndaş cəmiyyətinin formalaşması, insanların azad, sərbəst yaşaması və qanunun aliliyinin təmin edilməsi məqsədi ilə ən yüksək tələblərə cavab verən normativ-hüquqi baza yaradıldı.

Bugünkü mövcud vəziyyət, iqtisadi inkişaf, siyasi sabitlik, eləcə də, beynəlxalq aləmdə ölkəmizə inamın və marağın artması Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli prosesində Azərbaycanın diplomatik üstünlük əldə etməsi, məhz Heydər Əliyev siyasətinin təntənəsidir. Ulu Öndər Heydər Əliyevin siyasi kursunun layiqli davamçısı Möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyevin yürütdüyü siyasət

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışı ilə ölkəmizdə böyük sıçrayış baş verdi. Həmin tarixə qədər son illərdə baş verən hadisələr, xalqı, bütövlükdə, uçuruma sürükləyən məqamlar - istər ölkə daxilində, istərsə də xaricində onun sütunlarını zəiflətməyə başlamışdı. Belə bir zamanda, xalqın təkidi və istəyi ilə hakimiyyətə gələn, Qayıdışı ilə böyük nailiyyətləri Azərbaycan salnaməsinə daxil edən Ulu Öndər Heydər Əliyev Ona etimad göstərənlerin ümidini doğrultdu. Ulu Öndərin məqsədyönlü siyasəti ilə Azərbaycanın şanlı və silinməz tarixi yazıldı. Ölkə daxilində aparılan məqsədyönlü işlər, eləcə də, sərhədlərdən kənarında Azərbaycanın yürütdüyü siyasət müstəqil dövləti möhkəmlətdi və əbədləşdirdi. O zaman Azərbaycanla iqtisadi əlaqələrin qurulmasında maraqlı olan dövlətlər və şirkətlər qoyacaqları investisiyaların təhlükəsizliyinə tam əmin deyildilər. Çünki Azərbaycan müstəqilliyini qazanmış olsa da, ölkədə xaos, anarxiya və özbaşınalıq baş alıb gedirdi. Azərbaycan tarixinin son dərəcə ağır və keşməkeşli günlərində, ölkənin ciddi sınaqlara məruz qaldığı zamanda, ölkədə yaranmış mürəkkəb ictimai-siyasi şəraitdə Yeni Azərbaycan Partiyası siyasi səhnəyə gəldi. Bu, o zaman idi ki, cəmiyyət ümumxalq inamına malik olan və ilk növbədə, milli birliyə, vətəndaş həmrəyliyinə əsaslanaraq, ölkəni bəhərandan xilas etməyə qadir olan yeni siyasi qüvvəyə ehtiyac duyurdu.

YAP-da Milli Qurtuluş Günü münasibətilə tədbir keçirilib

Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) inzibati binasında 15 İyun - Milli Qurtuluş Günü münasibətilə tədbir keçirilib. SİA-nın verdiyi məlumata görə, tədbirdə YAP-ın sədr müavini-icra katibi Əli Əhmədov, partiyanın üzvləri və ictimaiyyət nümayəndələri iştirak ediblər.

Əli Əhmədov bildirib ki, 15 iyun Azərbaycanın müasir tarixinin ən əhəmiyyətli hadisələrindən biridir: "Ölkənin müasir tarixi Heydər Əliyevin 1993-cü ilin iyun ayında hakimiyyətə qayıdışı ilə bilavasitə əlaqəlidir. 90-cı illərin əvvəllərində müstəqillik bərpa edildəndən sonra hansı ağır, keşməkeşli gün-

ləri yaşadığımızı yaxşı bilirik. O zamankı hakimiyyətin böyük təhlükə mənbəyi olduğunu da unutma- mışıq".

YAP sədrinin müavini-icra katibi vurğulayıb ki, Azərbaycanın mövcudluğu, müstəqilliyi təhlükə altında idi, xoşagəlməyən proseslər hökm sürürdü: "Xaos, dərbəylilik adı hal almışdı. Bütün bunlar cəmiyyəti böyük bəla içərisinə salmışdı. Yalnız tarixi qayıdışdan sonra Azərbaycan böyük bəlalardan xilas oldu, sabitlik, əmin-amanlıq yarandı və Azərbaycan inkişaf dövrünü yaşayaraq bu günə gəlib çatıb".

YAP icra katibinin müavini Mübariz Qurbanlı deyib ki, Azərbaycan xalqı faktiki olaraq 22 ildir bu bayramı qeyd edir: "Tarixdə hər hansı bir hadisə baş versə, ona eyni gündə qiymət vermək olmur. Buna zamanla layiqli qiymət verilir. Bu gün Azərbaycan Cənubi Qafqazın lider dövlətidir. Beynəlxalq təşkilatlarda ciddi rol oynayır". Daha sonra tədbir bağlı qapılar arxasında davam edib.

Ceyhun Rasimoğlu

Elmar Məmmədov və Zöhrab Mnatsakanyan Vaşinqtonda görüşəcəklər

Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirlərinin görüşünün vaxtı açıqlanıb. Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyi Mətbuat idarəsindən SİA-ya verilən məlumata görə, Elmar Məmmədov və Zöhrab Mnatsakanyan arasında görüş iyunun 20-də Vaşinqton şəhərində keçiriləcək. Görüş ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrlərinin vasitəçiliyi ilə keçirilir.

Azərbaycan XİN: "Ermənistan bəyanatına uyğun davranmalıdır"

"Ermənistan Xarici İşlər Nazirliyinin sonuncu bəyanatında qeyd edilən "sülhə əlverişli mühitin yaradılması" üçün bu bəyanata uyğun davranmaq lazımdır". Bu barədə Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsinin Trend-ə şərhində deyilir. XİN-in şərhində qeyd edilir: "Təəccüblüdür, Ermənistan müdafiə nazirinin Azərbaycanlı hərbi qulluqçuları məhv etmək əmri və snayperləri təltif etməsi sülh şəraitinin yaradılmasına nə dərəcədə uyğun gəlir?! Xatırladıq ki, Azərbaycan Ermənistan-Azərbaycan münasibətlərinin tezliklə həll edilməsində və təbii ki, danışıqların irəlilədilməsində maraqlı tərəfdir. Vurğulayırıq ki, danışıqların ən mühüm məqsədlərindən biri Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycanın işğal edilmiş ərazilərindən çıxarılmasıdır. Ermənistan silahlı qüvvələri Azərbaycan torpaqlarında qanunsuz mövcudluğunu saxlayacağı təqdirdə, danışıqların başqa vacib hissəsi ola bilməz. Nə qədər tez Ermənistan bu realığı dərk etsə, bir o qədər tez bölgəmizə dayanıqlı sülh, inkişaf və rifah təmin olunacaq".

TÜRK PA Baş katibi: Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva bütün dünyada gender bərabərliyi hərəkatının ön sıralarında durur

Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, UNESCO-nun və İSESCO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyeva bütün dünyada gender bərabərliyi hərəkatının ön sıralarında durur və bu sahədə çoxşaxəli fəaliyyəti ilə öz töhfəsini verməkdədir. Bunu Türkdilli Ölkələrin Parlament Assambleyasının (TÜRK PA) Baş katibi Altınbek Mamayusupov Bakıda "Dayanıqlı inkişaf məqsədlərinə nail olunmasında türk dünyası qadınlarının rolu" mövzusunda keçirilən beynəlxalq konfransda deyib.

O qeyd edib ki, Azərbaycan hələ bir əsr öncə qərb ölkələrinin bir çoxundan əvvəl qadınlara səsvermə hüququ verən dövlət olub: "Hazırda bütün türkdilli ölkələrdə qa-

dınların cəmiyyət və dövlət həyatında rolu müşahidə olunmaqdadır. TÜRK PA-ya üzv ölkələr dayanıqlı inkişafı bağlı məsələlərdə aktivlik göstərirlər. Üzv ölkələrdə gender bərabərliyi ilə bağlı normativ hüquqi baza yaradılıb".

A.Mamayusupov vurğulayıb ki, son illərdə hələ də qadınlar zorakılığın müxtəlif növlərinə məruz qalmaqdadır. O bildirib ki, bu problemlərin aradan qaldırılması istiqamətində addımlar atılır.

15 iyun 2019-cu il

Milli Məclisin növbədənənar sessiyasının ikinci plenar iclası keçirilib

İyunun 14-də Milli Məclisin növbədənənar sessiyasının ikinci plenar iclası keçirilib. İclası açan Milli Məclisin Sədri Oqtay Əsədov 15 iyun - Milli Qurtuluş Gününün tarixi əhəmiyyətindən danışdı. Bildirib ki, 26 il əvvəl - 1993-cü il iyunun 15-də ulu öndər Heydər Əliyevin xilaskarlıq missiyası başlayıb. Zaman bizi 1990-cı illərin həyəcanlı günlərindən uzaqlaşdırdıqca, tariximizin bu dönüş məqamında canlı şahidi olduğumuz siyasətçilərin qədir-qiyətini daha yaxşı bilməliyik. O dövrlərdə Azərbaycan dövləti ikinci dəfə əldə etdiyi müstəqilliyi itirmək ərfəsində idi, qardaş qurğunu təhlükəsi vardı. Bu çətin zamanlarda müdrik Azərbaycan xalqı üzünü dahi oğlu, böyük şəxsiyyət Heydər Əliyevə tərəf tutdu. Ulu Öndərin Azərbaycanda hakimiyyətə qayıtması xalqı böyük fəlakətdən və qardaş qurğundan qurtardı. Azərbaycanın müasir dövlətinin istiqamətləri müəyyənləşdi. Ona görə də hər il iyun ayının 15-ni Milli Qurtuluş Günü kimi qeyd edirik.

Milli Məclisin Sədri 15 iyun - Milli Qurtuluş Günü münasibətilə təbriklərini çatdırıb, Azərbaycan xalqına davamlı inkişaf arzulayıb.

Sonra gündəlikdəki məsələlərin müzakirəsinə başlanılıb.

"Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il dövlət büdcəsinin icrası haqqında" qanun layihəsini ikinci oxunuşda təqdim edən İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Ziyad Səmədzadə bildirib ki, layihə birinci oxunuşdan sonra Maliyyə Nazirliyinin və digər strukturların rəhbərlərinin iştirakı ilə komitədə geniş müzakirə edilib. Büdcənin icrasının uğurlu olduğu konkret faktlarla əsaslandırılıb, eyni zamanda, bir sıra təkliflər səsləndirilib. Həyata keçirilən bir sıra proqramların növbəti ildə də davam etdirilməsinin məqsədə uyğunluğu bildirilib. Ölkənin sosial-iqtisadi inkişafının prioritet istiqamətləri üçün maliyyə təminatının yaradılması diqqətdə saxlanılıb. Müzakirələr zamanı deputatlar Şəmsəddin Hacıyev və Rauf Əliyev fikirlərini bildiriblər, qeyd və təkliflərini veriblər.

İclasda çıxış edən Vergilər naziri Mikayıl Cabbarov birinci oxunuşdan sonra səsləndirilən suallara və deyilən fikirlərə münasibət bildirərək deyib ki, nağdsız hesablaşmalar iqtisadiyyatın şəffaflaşmasına xidmət edir. Bu məsələdə Vergilər Nazirliyi müvafiq qurumlarla yaxından çalışır.

Nazir diqqətə çatdırıb ki, nağd pul kütləsinin xüsusi çəkisi 2017-ci ilin dekabr ayı ilə müqayisədə

2018-ci ilin dekabrında 60,1 faizdən 51,9 faizə qədər azalıb. Bu rəqəm dinamikanın hansı istiqamətə yönəldiyini aydın şəkildə göstərir. Eyni zamanda, 2016-cı ilə müqayisədə pos-terminalların sayında 16 faizədek azalma olub. 2016-cı ildə bu rəqəm 80301 ədəd idisə, cari il iyunun 1-nə 67032 pos-terminal qeydiyyatdadır. Eyni zamanda, hazırda ölkədə 6 milyon 721 min ədəd ödəniş kartı mövcuddur.

Mikayıl Cabbarov bildirib ki, nağdsız hesablaşmaların aparılmasında ən böyük sual budur ki, tərəflər (sahibkarlar, banklar, vətəndaşlar) nə qədər maraqlıdır. Buna cavab vermək üçün aşağıdakı məsələlərə diqqət yetirmək vacibdir: İlk olaraq komissiya haqları. Hazırda pos-terminallar üzrə ödənilən komissiya haqqı Azərbaycanda 1,29-2,37 faiz arası dəyişir. Müqayisə üçün Gürcüstanda 1,5-2 faiz, İngiltərədə 1,5-2 faiz, İtaliyada 2-2,75 faiz, Rusiyada 2-3 faiz arası dəyişir. Müqayisə üçün deyə bilirik ki, bizdə olan komissiya və tariflər xarici ölkələrdəkindən yüksək deyil. Dövlət bu tarif məsələsinə müdaxilə etmir. Sonra "Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il dövlət büdcəsinin icrası haqqında" qanun layihəsi ikinci oxunuşda səsə qoyularaq qəbul edilib. "Əhəlinin sağlamlığının qorunması haqqında" Qanuna dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihəsini ikinci oxunuşda təqdim edən Səhiyyə komitəsinin sədri Əhliman Əmiraslanov bildirib ki, dəyişiklik tibb müəssisələrinin akkreditasiyası ilə

bağlıdır və əhaliyə göstərilən tibbi xidmətin keyfiyyətinin tələblərə uyğunluğunun müəyyən edilməsi məqsədi daşıyır. Qanun layihəsi səsə qoyularaq ikinci oxunuşda təsdiqlənib.

İclasda ikinci oxunuşda İnzibati Xətalər Məcəlləsinə dəyişiklik edilməsi haqqında və birinci oxunuşda Mülki Məcəlləyə dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihələri də təsdiqlənib.

Cinayət-Prosessual, Cinayət, Mülki məcəllələrə dəyişiklik edilməsi haqqında və "Hüquq şəxslərin dövlət qeydiyyatı və dövlət reyestrində" Qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihələrini birinci oxunuşda təqdim edən Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynli bildirib ki, bu dörd məsələ Milli Məclisə eyni zərfdə daxil olub. Bu dəyişikliklər ölkəmizdə cəza siyasətinin humanistləşdirilməsi istiqamətində Cinayət Məcəlləsinə edilmiş dəyişikliklərə uyğunlaşdırma xarakteri daşıyır. Qanun layihələri ayrı-ayrılıqda səsə qoyularaq qəbul edilib.

Sonra "Bələdiyyələrin statusu haqqında" Qanuna dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsini birinci oxunuşda Regional məsələlər komitəsinin sədri Arif Rəhimzadə təqdim edib. Bildirib ki, bu dəyişiklik müvafiq icra hakimiyyəti orqanının bələdiyyələrin fəaliyyətinin təşkilinə metodoloji yardım etməsini təmin etmək məqsədilə hazırlanıb. Qanun layihəsi səsə qoyularaq qəbul edilib.

İclasda "Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının qanunvericilik təşəbbüsü hüququndan istifadə etməsi qaydası haqqında" qanun layihəsi birinci oxunuşda müzakirə olunub. Qanun layihəsini təqdim edən Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynli bildirib ki, qanunun hazırlanması zərurəti 2009-cu ildə ölkəmizdə referendum keçirildikdən sonra Konstitusiyaya edilmiş dəyişikliklərin nəticəsində meydana çıxıb və Konstitusiyanın tələbidir. Belə qanun dünyanın bir sıra ölkələrində, o cümlədən Avropa Şurasına üzv ölkələrdə mövcuddur. Qanun layihəsində vətəndaşların qanunvericilik təşəbbüsü qaydasında təqdim etdiyi qanun layihəsinə dair tələblər, bununla bağlı təşəbbüs qrupunun fəaliyyəti, layihənin dəstəklənməsi üçün imza toplanması qaydası, imza toplanmasının nəticələrinin təsdiqi və digər məsələ-

lər öz əksini tapıb. Qanunun 6-cı maddəsinə əsasən təşəbbüs qrupunun üzvləri Azərbaycan Respublikasının seçki hüququ olan ən azı 40 min vətəndaşın imzasını toplamalı, imzaların toplanması ən azı 60 seçki dairəsinin ərazisini əhatə etməli və hər seçki dairəsinin ərazisindən ən azı 500 imza toplanmalıdır.

Müzakirələr zamanı çıxış edən deputatlar Fərəc Quliyev, Elmira Axundova, Əflatun Amaşov, Qüdrət Həsənzadə və Qənirə Paşayeva bildirdilər ki, bu qanun layihəsi qəbul edildikdən sonra ölkəmizdə demokratik cəmiyyətin inkişaf prosesinə öz töhfəsini verəcək. Qanun layihəsi səsə qoyularaq birinci oxunuşda qəbul edilib. Bununla da Milli Məclisin növbədənənar sessiyada ikinci plenar iclası başa çatıb.

Rəfiqə Kamalqızı

Bu il 165 mindən çox uşaq birinci sifə gedib

2018-2019-cu tədris ilində 165 mindən çox uşaq birinci sifə gedib. Ümumi təhsil müəssisələrində dövlət büdcəsi hesabına məktəbəhazırlıq qruplarının təşkil olunması yolu ilə 5 yaşlı uşaqların təhsilə cəlb edilməsi səviyyəsi 2013-cü ildəki 24 faizdən 75 faizə çatdırılıb. Təhsil Nazirliyindən SİA-ya verilən məlumata görə, növbəti illərdə bu göstəricinin 90 faizə çatdırılması və gələcəkdə bütün 5 yaşlı uşaqları əhatə etməsi qarşıda duran əsas hədəflərdəndir. UNICEF və Avropa İttifaqının maliyyə dəstəyi ilə 3-5 yaşlı uşaqların icma əsaslı məktəbəqədər təhsilə cəlb olunması layihəsinə başlanılıb. Layihə Bakı şəhərində və 10 rayonda 100 icmanı, 2 mindən çox uşağı əhatə etməklə həyata keçiril-məkdədir.

Azərbaycan rusiyalıların ən yaxın dostlarından biridir

Rusiyalı Azərbaycanı öz ölkələrinin ən yaxın dostlarından biri hesab edirlər. SİA "Vedomosti" qəzetinə istinadla bildirir ki, Rusiyanın "Levada-sentr" tədqiqat təşkilatının məlumatları bu qənaətə gəlməyə əsas verir. Belarusu, Qazaxıstanı, Azərbaycanı və Ermənistanı özlərinə ən yaxın dostlar hesab edən rusiyalıların sayı get-gedə artır.

Azərbaycanı bu siyahıya daxil edən respondentlərin payı son bir ildə 8 faizdən 16 faizə yüksəlib. Rusiyaya düşmən kimi baxan ölkələrin ilk üçlüyü il ərzində dəyişməyib. Bu ölkələr ABŞ, Ukrayna və Böyük Britaniyadır. Lakin ABŞ və Ukraynanı düşmən hesab edən rusiyalıların payı kəskin azalaraq, müvafiq surətdə 78 faizdən 67 faizə və 49 faizdən 40 faizə enib.

Milli Məclisin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin iclası olu

İyunun 14-də Milli Məclisin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin iclası keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, komitənin sədri Əli Hüseynli gündəliyi "Yol hərəkəti haqqında" Qanuna dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsinin daxil olduğunu deyib. Bildirib ki, qanuna bir sıra redaktə xarakterli dəyişikliklər, həmçinin sənədin 66-cı maddəsinə "5.53 nişanı svetoforla nizamlanan yolayrıcında daimi sağa dönməyə icazə vermək məqsədilə tətbiq olunur" məzmunlu yeddinci hissə əlavə olunur.

İclasda iştirak edən Bakı Nəqliyyat Agentliyinin (BNA) Hüquq şöbəsinin müdiri Hikmət Babayev deyib ki, Bakı şəhərində 74 yol torlama nişanı çəkilib. O, həmçinin diqqətə çatdırıb ki, yaxın zamanlarda Bakıya 300 yeni böyük avtobus gətiriləcək. Bu, yol infrastrukturunun genişləndirilməsinə yönəlib.

Qeyd olunub ki, ölkəmizdə parklanma ilə bağlı tədbirlər həyata keçirilir. BNA, həmçinin ödənişsiz parkinqlərin qurulması istiqamətində çalışır. Komitə üzvləri Qüdrət Həsənzadə, Mələhət İbrahimqızı, Çingiz Qənizadə, Elşən Musayev, Sabir Hacıyev və Tahir Kərimli qanun layihəsi ilə bağlı fikir və təkliflərini səsləndiriblər. Müzakirələrdən sonra qanun layihəsi Milli Məclisin plenar iclasına tövsiyə olunub.

Bəhruz Quliyev: “Ermənilər Fransanı itirdiklərini etiraf edirlər”

“Fransanın Qrenobl administrativ məhkəməsinin separatçı “DQR”lə bağlı “dostluq haqqında xartiyaların” daha dördünün də ləğvi ilə bağlı qərar qəbul etməsini istər işğalçı Ermənistan, istərsə də separatçı rejimə vurulan gözəlilməz və ağır zərbə kimi qiymətləndirmək olar”. SİA xəbər verir ki, bu fikirləri Olaylar.az -a “SƏS” qəzetinin baş redaktoru, siyasi ekspert Bəhruz Quliyev sözügedən mövzunu şərh edərkən qeyd edib.

Onun sözlərinə görə, burada daha bir mühüm məqam Azərbaycanın haqlı və ədalətli mövqeyidir ki, fransız məhkəmələri gec, ya da tez həmin mövqeyi düzgün qiymətləndiriblər: “İşğal altında olan Dağlıq Qarabağdakı erməni yaşayış məntəqələri ilə Fransanın regionları və kommunaları arasında imzalanmış “dostluq xartiyası” qərarlarının ləğvi bir daha sübut edir ki, haqq, ədalət hər zaman öndə olur və nə qədər tapdansa belə, onu məhv etmək mümkün deyil. Məsələn, biz burada Fransanın Vuaz departamentinin Arnuvill şəhər məhkəməsinin Dağlıq Qarabağın işğal altındakı Xocavənd rayonu ilə “Dostluq xartiyası” haqqında ləğv qərarını da xatırlayarsaq, erməni lobbisinin əsas dayağı hesab edilən Fransadakı mövqələrinin sürətlə süquta uğradığını əminliklə ifadə edə bilərik. Ümumiyyətlə, Fransa məhkəmələri tərəfindən verilən müvafiq qərarlar Serji-Pontuaz inzibati tribunalı tərəfindən qəbul edilmiş birinci qərarın məntiqi davamı kimi də qiymətləndirilə bilər”.

“Bu reallıq, həm də belə qənaətə gəlməyə zəmin yaradır ki, artıq nə işğalçı Ermənistan rejimi, nə də separatçı “DQR”in təmsilçiləri uzun illərə söykənən Fransa çetiri altında özlərini rahat hiss edə bilməzlər”, deyər qeyd edən siyasi ekspert həmçinin hesab edir ki, fransız məhkəmələrinin ədalətli yanaşması ilə yanaşı, burada Azərbaycan dövlətinin yürütdüyü uğurlu xarici diplomatiyası da öz sözünü deyib: “Çünki faktlar ortadadır və həmin faktların əsasında bir sıra nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlar Azərbaycan ərazilərinin işğala məruz qalması barədə qətnamələr çıxarıblar. Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyev bütün xarici səfərlərində Qarabağ münaqişəsinin həllində Azərbaycanın haqlı mövqeyini ifadə edib, beynəlxalq təşkilatlar qarşısında mühüm bəyanatlarını səsləndirib. Biz, bu məsələ ilə yanaşı unutmamalıyıq ki,

artıq dünyanın bir çox ölkələri Xocalı qətlini soyqırımı kimi tanıyıblar və bu proses hazırda da davam etdirilir. Yeni bu gün müharibə vəziyyəti yalnız cəbhədə deyil, diplomatiyada da davam edir və Azərbaycanın uğurlu xarici siyasəti nəticədə müvafiq qərarların verilməsi ilə nəticəsinə tapır”.

“Onu da nəzərə almaq lazımdır ki, Fransa Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli istiqamətində fəaliyyət göstərən Minsk qrupunun həmsədr ölkələrindəndir və etiraf etməliyi ki, bu ölkə zaman-zaman ikili standartlardan çıxış edib, daha çox erməni tərəfinin mövqeyinə dəstəklər göstərib”, deyən Bəhruz Quliyev bu xüsusda artıq ləğv olunmuş xartiyaları xatırladı: “İndi isə, həmin xartiyalar ard-arda ləğv olunur və ləğv olunmuş qərarlar eyni zamanda, Fransanın öz nüfuzuna xələl gətirməmək istəyində olduğunu nümayiş etdirməkdədir. İnanırıq ki, qoca qitenin aparıcı dövlətlərindən olan Fransanın digər inzibati məhkəmələri də müvafiq addımları atmaqla, erməni işğalçıları nı məyus etməkdə davam edəcəklər”.

“SƏS” qəzetinin baş redaktoru daha bir maraqlı faktı toxunaraq deyir ki, artıq Ermənistanın siyasi-ictimai çevrələri həyəcan təbili çalmağa başlayıblar. Onlar ən böyük dayaqlarını itirdiklərini etiraf edirlər və ən əsası, “məxməri inqilab” adı altında hakimiyyətə yiyələnmiş Nikol Paşinyanı günahkar çıxarırlar: “Onlar deyirlər ki, xartiyaların ləğvi Ermənistan üçün çox pis siqnaldır və Fransanı itirdiklərini etiraf edirlər. Bu məsələdə əsas günahkar kimi isə, Nikol Paşinyan göstərilir. Əlbəttə, öz uğursuzluqlarında kimi günahkar çıxarmaları öz işləridir. Lakin bizim üçün əsas məsələ budur ki, Azərbaycan öz haqlı, ədalətli mövqeyini saxlamaqla yanaşı, onu inkişaf etdirir. Məhz Fransa məhkəmələrinin mövcud qərarları da bu cür nəticəyə gəlməyə kifayət qədər zəmin yaratmış olur”.

Almaniyanın “Diplomat Magazine” jurnalında Azərbaycanla bağlı məlumat dərc edilib

Almaniyanın “Diplomat Magazine” jurnalında Azərbaycanın bu ölkədəki səfiri Ramin Həsənovun Türingən federal torpağına səfərinə dair məlumat dərc edilib. Səfər çərçivəsində diplomatın Türingən federal torpağının Baş Naziri Bodo Ramelow, landtaqın Prezidenti Birgit Dizel və Erfurt şəhərinin meri Andreas Bauzevaynla görüşlər keçirdiyi bildirilir. Görüşlərdə ikitərəfli münasibətlərin səviyyəsinin, iqtisadiyyat, təhsil, mədəniyyət kimi sahələrdə Azərbaycanla Türingən federal torpağı arasında gələcək əməkdaşlıq imkanlarının müzakirə edildiyi qeyd olunur. R.Həsənovun ölkəmizin xarici siyasəti, Almaniya ilə münasibətləri, beynəlxalq səviyyədə ölkələrimiz arasında ikitərəfli əməkdaşlıq, habelə Azərbaycanın Almaniyanın və bütövlükdə Avropa İttifaqının enerji təhlükəsizliyinə töhfəsi haqqında məlumat verdiyi bildirilir.

Əmək Münasibətlərinin Tənzimlənməsi və Koordinasiyası Komissiyasının növbəti iclası keçirilib

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetində Əmək Münasibətlərinin Tənzimlənməsi və Koordinasiyası Komissiyasının 7-ci iclası keçirilib. İclasda 2018-ci il və 2019-cu ilin 1-ci rübü ərzində “Azərbaycan Respublikasında qeyri-rəsmi məşğulluğun qarşısının alınmasına dair Tədbirlər Planı” çərçivəsində görülən işlər, əldə edilən nəticələr və qarşıda duran vəzifələr müzakirə edilib.

AZƏRTAC-ın məlumatına görə, Baş nazirin müavini, Əmək Münasibətlərinin Tənzimlənməsi və Koordinasiyası Komissiyasının sədri Əli Əhmədov bildirib ki, qeyri-rəsmi məşğulluğun aradan qaldırılması istiqamətində ötən müddət ərzində layihələr hazırlanıb, vacib addımlar atılıb. Qeyri-rəsmi məşğulluqla bağlı bir sıra faktlar aşkarlanaraq aradan qaldırılıb. Azərbaycan Prezidentinin tapşırığı ilə qeyri-formal məşğulluqla mübarizə bundan sonra da qətiyyətlə davam etdiriləcək. Qeyri-formal məşğulluğun qarşısının alınması məqsədilə mövcud hüquqi baza mütəmadi olaraq təkmilləşdirilir, bir sıra normativ hüquqi aktlar qəbul edilib, qanunvericiliyə təklif olunmuş bir sıra dəyişikliklər isə müzakirə mərhələsindədir. Komissiyanın səmərəli fəaliyyəti nəticəsində ölkə üzrə əmək müqavilələri bildirişlərinin və aktiv fiziki şəxs fərdi sahibkarların sayında əhəmiyyətli artım müşahidə edilib. Ölkə üzrə 2019-cu ilin ilk 5 ayı ərzində Əmək Müqavilələri Bildirişi Elektron İnformasiya Sistemində əmək müqavilələrinin sayında 96 min 109 artım müşahidə olunub, əmək müqavilələrinin sayı artaraq 1 iyun tarixinə 1 milyon 498 min 174 müqavilə bildirişi təşkil edib. Cari ilin ilk 5 ayında, həmçinin fiziki şəxs olan fərdi sahibkarların sayında da artım olub, 2019-cu ilin 1 iyun tarixinə aktiv fiziki şəxs fərdi sahibkarların sayı 19 min 283 artaraq 380 min 284-ə çatıb. Komissiyaya üzv olan aidiyyəti qurumların fəaliyyəti nəticəsində və respublikanın şəhər və rayonlarında məşğulluğa kömək göstərən yerli əlaqələndirmə komitələrinin dəstəyi ilə cari ildə qeyri-formal məşğul əhəlinin sayında əhəmiyyətli azalma müşahidə olunub.

Sonra “Azərbaycan Respublikasında qeyri-rəsmi məşğulluğun qarşısının alınmasına dair Tədbirlər Planı”ndan irəli gələn tapşırıqların icrası ilə bağlı komissiya üzvlərinin məruzələri dinlənilib. “Azərbaycan Respublikasında qeyri-rəsmi məşğulluğun qarşısının alınmasına dair Tədbirlər Planı”nın icra statusu barədə dövlət başçısına təqdim ediləcək hesabatın layihəsi müzakirə edilərək qəbul olunub. İclasda, komissiya qarşısında qoyulan vəzifələrin icrasını təmin etmək üçün təşkilati məsələlər, tədbirlər planından irəli gələn tapşırıqların icrasının tənzimlənməsi və işin səmərəli təşkil edilməsi məqsədilə hazırlanan nəzərə alınacaq cədvəl forması, qeyri-rəsmi məşğulluğun qarşısının alınması ilə bağlı qabaqcıl beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsi məsələləri də müzakirə mövzusu olub.

İclasa yekun vuran Baş nazirin müavini, Əmək Münasibətlərinin Tənzimlənməsi və Koordinasiyası Komissiyasının sədri Əli Əhmədov deyib ki, qeyri-rəsmi məşğulluğun aradan qaldırılması istiqamətində görülən işlərlə əlaqədar mütəmadi olaraq Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat verəcək.

“Milli Qurtuluş Günü hər bir vətəndaşın həyatında əlamətdar hadisədir”

“Bu günlərdə bütün Azərbaycan xalqı dövlətçilik salnaməmizin ən uca zirvəsində dayanan tarixi hadisəni- Milli Qurtuluş Günü böyük sevincle qeyd edir”. Bunu SİA-ya açıqlamasında YAP Yasamal rayon təşkilatının sədri Taqi Əhmədov deyib.

Onun sözlərinə görə, 1993-cü il siyasi hadisələrin mürekkəbliyi ilə seçilir: “O dövrdə Azərbaycanda mövcud olan hakimiyyətsizlik, müxtəlif siyasi qruplar arasında yaranan gərginlik, şəxsi maraqların dövlətçilik mənafehlərindən üstün tutulması ölkədə itaətsizlik mühiti yaratmışdı. Müstəqillik Aktı qəbul olunsaydı da ölkədə baş alıb gedən hərə-mərclik, hakimiyyətsizlik, iqtisadi tənəzzül insanların sabaha inamını azaldırdı. Bu gün hər bir Azərbaycan vətəndaşı keçmişə nəzər salaraq sual edir: O qarışıq dövrdə ulu öndər Heydər Əliyev hakimiyyətə qayıtmısaydı Azərbaycanın taleyi necə olardı? Ermənistanın torpaqlarımıza əsassız iddiası insanlarda təlaş yaratmışdı. Elan olunmamış müharibədən əziyyət çəkən ölkə vətəndaşlarının vəziyyəti acınacaqlı idi. Dövlətçilik adında heç nəyin olmadığı ölkədə dövlət strukturlarının fəaliyyətindən söhbət gedə bilməzdi. İyun ayının 9-da xalqın tələbi ilə Bakıya gələn, Gəncə qiyamını müdrikliyi ilə aradan qaldıran ulu öndər Heydər Əliyev xilaskarlıq adını əbədiləşdirdi, ölkədə sabitlik yaratdı. Ona görə də tam mənası ilə demək olar ki, Milli Qurtuluş Günü hər bir Azərbaycan vətəndaşının həyatında əlamətdar hadisədir.

AXC-Müsavat iqtidarı dövründə ölkədə yaranan xaosu səriştsəz rəhbərlərin yarıtmaq fəaliyyəti adlandıran Taqi Əhmədov bildirdi ki, o dövrdə daxili və xarici qüvvələrin təsirinə baxmayaraq müdrik siyasəti ilə müstəqilliyimizin qarantı olan Ulu Öndər xalqımıza bələdçilik etdi: “Bu bir həqiqətdir ki, siyasi sabitliyi bərqərar olmayan ölkədə inkişafdan, iqtisadi tərəqqidən söhbət gedə bilməz. Məqsəd, hədəf bu idi ki, müstəqil Azərbaycanın gələcək inkişaf yolu xalqın istəyinə uyğun müəyyənələşdirilməli, dövlətçilik mənafehləri bir amala yönəlməlidir. O çətin dövrdə məhz Ulu Öndərin siyasi qətiyyəti nəticəsində imzalanmış “Əsrin müqaviləsi” ilə Azərbaycana maraq yarandı, ölkəmizin dünyada tanınması istiqamətində önəmli addımlar atıldı. İqtisadi inkişafı, iqtisadi müstəqilliyi şərtləndirən sabitlik yarandı, ordu quruculuğu istiqamətində islahatlar aparıldı”.

15 iyun 2019-cu il

Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycanın müstəqilliyinin əbədiyyətə qədər davam edən yolunu müəyyənləşdirdi

- Fəttah müəllim, 15 İyun Milli Qurtuluş Günü ərəfəsindəyik. Həmin tarixdə Ümummilli lider Heydər Əliyev ikinci dəfə hakimiyyətə gələrək Azərbaycanı məhv olmaqdan xilas etdi. İstərdik ki, o dövrə qayıdaq, baş verən proseslər haqqında fikirlərinizi bildirəsiniz...

Azərbaycan Ağsaqqallar Şurasının sədri, Milli Məclisin Regional məsələlər komitəsinin sədr müavini Fətah Heydərovun yap.org.az-a müsahibəsi

- Həqiqətən bu gün müstəqil Azərbaycanın tarixində ən əhəmiyyətli, yadda qalan, dövlətçiliyimizin qorunmasında müstəsna rol oynamış bir gündür. Ona görə də, hər il bu tarix ölkəmizdə qeyd olunur, yada salınır, geniş təhlil olunur. Milli Qurtuluş Günü tələyüklü gündür. Əgər qurtuluş olmasaydı, Azərbaycanı nə gözlədiyini bəlli deyildi. O zamankı prosesləri təhlil edəndə görürük ki, 15 iyun Milli Qurtuluş Günü çox tarixi əhəmiyyət kəsb edən gündür. Bu tarix tək-cə bu günümüzə yox, gələcəyimiz üçün də vacibdir. 15 iyun 1993-cü ildə faktiki olaraq Azərbaycanın müstəqilliyinin əsas qoyulub.

Bilirsiniz ki, 1980-ci illərin sonunda sovet ittifaqı deyilən dövlət parçalanırdı. Bu dövrdə Ermənistanın Azərbaycana qarşı ərazi iddiaları başladı, torpaqlarımızın bir hissəsini itirdik, 20 mindən çox şəhid verdik, 1 milyon insan öz doğma torpağından qaçqın və məcburi köçkün vəziyyətinə düşdü. Əgər Azərbaycan xalqının böyük oğlu Heydər Əliyev o zaman hakimiyyətdə olsaydı, bunların heç biri baş verməyəcəkdi. Heydər Əliyevin yüksək vəzifədən kənarlaşdırılması keçmiş SSRİ rəhbərliyinin məkrli addımı idi. Heydər Əliyev Azərbaycanın siması idi. SSRİ-də yüksək dövlət vəzifəsi tutan Heydər Əliyev ilk növbədə böyük azərbaycanlı idi. Böyük ideyaların daşıyıcısı olan Heydər Əliyev bütün dünyada tanınırdı, Onun şəxsiyyətinə böyük hörmət var idi. Ona paxıl olan qüvvələr, Azərbaycana qarşı olan qüvvələr Heydər Əliyevin hakimiyyətdən uzaqlaşdırılmasına bais oldular. Bununla da, Azərbaycanın başı üzərini qara buludlar aldı.

Ulu Öndər Heydər Əliyev Moskvadan Azərbaycana qayıtdıqdan sonra Ona Bakıda da yaşamağa imkan vermədilər. Belə olan halda, O Naxçıvana pənah gətirdi. Hansı ki, o zaman ermənilər Naxçıvanı işğal etməyə çalışırdı. Mən o zaman Naxçıvanın mədəniyyət naziri idim, hadisələri çox yaxşı xatırlayıram. Muxtar respublika blokada idi, ərzaq qıtlığı var idi. Xalq yaddan çıxmışdı, vəzifə uğrunda mübarizə gedirdi. Belə bir vəziyyətdə ilahi bir qismət idi ki, Heydər Əliyev Naxçıvana gəldi və bu torpağa Öz işığını, nurunu gətirdi. Xalq hələ sovetlər dövründə Ulu Öndərin Azərbaycan üçün gördüyü misilsiz işləri yaxşı xatırlayırdı. O dövrdə Heydər Əliyev keçmiş SSRİ-də ən geridə qalan Azərbaycanı inkişaf baxımından ön sıralar

lar Naxçıvanda ikinci cəbhənin açılmasını istəyirdilər. Heydər Əliyev hakimiyyətə gəlməseydi, Naxçıvan da işğal olunardı.

- O zaman Bakıda da vəziyyət çox gərgin idi. Sizcə, həmin dövrdə Azərbaycanın dərin böhran keçirməsinin əsas səbəbi hansı amillərlə bağlı idi?

- Həmin dövrdə proseslər

ra çıxardı. Bu mənada, Ulu Öndərin Naxçıvana gəlişi insanlarda inam yaratdı, xalq Heydər Əliyevi böyük sevgi ilə qarşıladı.

O dövrdə mən Türkiyə ilə Naxçıvan arasında Ümid körpüsünün tikintisi ilə qardaş respublikada bir sıra görüşlər keçirirdim. Çünki belə bir körpünün olması blokada olan Naxçıvan üçün həyatı əhəmiyyət kəsb edirdi. Bu məqsədlə Türkiyədə dövlət rəsmiləri ilə danışıqlarım olmuşdu. Ulu Öndər Heydər Əliyev Naxçıvana qayıtdıqdan sonra Onunla ilk görüşümüzə bu haqda da məlumat verdim. O, bu məsələni çox müsbət qarşıladı.

Qeyd edim ki, Heydər Əliyev siyasətə qoşulmaq istəmirdi. Amma hər gün dəstə-dəstə adamlar Onun yanına gəlirdi. Eləcə də, Heydər Əliyev Naxçıvanı gəzirdi. Bütün görüşlərdə insanlar Ondən kömək istəyirdilər. Həmin vaxtlar həm ölkəmizdə, həm də muxtar respublikada parlament seçkiləri keçiriləcəkdi. İnsanlar təkidlə Heydər Əliyevdən parlament seçkilərində iştirak etməyi xahiş edirdilər. Amma Ulu Öndər heç bir vəzifə istəmədiyini deyirdi.

Nəhayət, xalqın istəyinə uyğun olaraq Heydər Əliyev parlament seçkilərində iştirak etdi. O, Azərbaycan parlamentinin və muxtar respublika Ali Məclisinin deputatı seçildi. Naxçıvan Ali Məclisinin ilk sessiyasının açılışında O, ağsaqqal millət vəkili kimi iclasa sədrlik etdi. Və inqilabi addım atdı. Belə ki, Ulu Öndər Heydər Əliyev ilk dəfə üçrəngli bayrağımızı qaldırdı və muxtar respublikanın adındadı "sovet sosialist" sözü götürüldü. Əslində, bu addımlar böyük qəhrəmanlıq idi. Bunu Heydər Əliyevdən başqa heç kim edə bilməzdi.

Sonra xalqın tələbi ilə Heydər Əliyev Naxçıvan MR Ali Məclisinin Sədri seçildi. O, Ali Məclisin Sədri olduqdan sonra İran və Türkiyə ilə əlaqələr gücləndi, ərzaq çətinlikləri aradan qaldırıldı. Zaman olub ki, səhərə qədər Onun kabinetində oturub Türkiyədən un məşinlərinin çörəkbişirmə müəssisələrinə gəlməsini gözləmişik. Əgər onlar gəlməseydi, şəhər əhalisi ac qalardı. Hər gün sərhədlərdən şəhidlər gəlirdi. Azərbaycanı istəməyən qüvvələr o zaman da mövcud idi. On-

Azərbaycanın məhvinə yönəlmişdi. Artıq ermənilər işğalçı siyasəti başlamışdılar, torpaqlarımız əldən gedirdi, insanlar qaçqın və məcburi köçkün vəziyyətinə düşmüşdü. Azərbaycanda vəziyyət çox pis idi: İqtidar doğru siyasət yürüdə bilmirdi, cəbhədə müharibə gedirdi, Bakıda isə hər gün mitinq keçirilirdi, hakimiyyət uğrunda mübarizə gedirdi. Azərbaycan parlamenti isə vəziyyətdən çıxmaq üçün heç nə etmirdi. Parlament mübahisə, qarşılıqlı ziddiyyət, xırda məsələlərin müzakirə olunduğu yerə çevrilmişdi. Dövlətin taleyi isə kənarında qalmışdı. Ona görə də, dövlətçilik əldən gedirdi. Daxili gərginlikdən istifadə edən xarici qüvvələr Azərbaycanı dağıtmaq istəyirdilər. Çünki təbii sərvətlərimizə göz dikənlər çox idi.

Belə bir şəraitdə, Ulu Öndər Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışı böyük zərurət idi. Xalq təkidlə Onun hakimiyyətə gəlməsini tələb edirdi. Hakimiyyətdə olan qüvvələr də Heydər Əliyevi köməyə çağırırdılar. Yaxşı ki, Ulu Öndər Heydər Əliyev hakimiyyətə qayıtdı, Azərbaycanı parçalamaq istəyən qüvvələr arzularına çatma bilmədilər.

- Ulu Öndər Heydər Əliyev hakimiyyətə qayıtdıqdan sonra qısa müddət ərzində bütün təhlükələri dəf etdi...

- Hakimiyyətə qayıdan Heydər

Əliyev qısa müddətdə problemləri həll etdi, dövləti və xalqı bütün fəlakətlərdən xilas etdi, müstəqilliyimizi əbədi etdi. Mən yuxarıda qeyd etdiyim kimi, Azərbaycanın müstəqilliyinin əsası faktiki olaraq 15 iyun 1993-cü ildə qoyuldu. Azərbaycan dünyada müstəqil dövlət kimi tanınmağa başladı. 10 il ərzində Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycan üçün misilsiz xidmətlər göstərdi. Heydər Əliyev insanlara doğru yol göstərdi, Azərbaycanın müstəqilliyinin əbədiyyətə qədər davam edən yolunu müəyyənləşdirdi.

Həm ideoloji, həm siyasi, həm sosial-iqtisadi, həm də mədəni sahələrdə ölkəmizdə köklü dəyişikliklər baş verdi. 15 iyundan ötən dövrdən Azərbaycan beynəlxalq aləmdə mövqeyini əhəmiyyətli dərəcədə gücləndirib, dünyada söz sahibi olan nüfuzlu dövlətə çevrilib. Təbii ki, bütün bunlar Ulu öndər Heydər Əliyevin yorulmaz fəaliyyəti nəticəsində əldə olundu. O fəaliyyət ki, Heydər Əliyev Öz həyatını xalqın xoşbəxtliyinə həsr etdi.

- Ulu Öndər Heydər Əliyevin müəyyənləşdirdiyi inkişaf strategiyası və cənab Prezident İlham Əliyevin davam etdirdiyi siyasətin uğurları gözümüzün önündədir. Təsəffü deyil ki, uğurlar ardıcıl olaraq davam edir. Bütün bunların başlanğıcı qurtuluşdan, Ümummilli lider Heydər Əliyevin ikinci dəfə hakimiyyətə gəlməsindən başlayır. Azərbaycanın müasir inkişafı haqqında nə deyə bilərsiniz?

- Ulu Öndər Heydər Əliyevin müəyyənləşdirdiyi yol Onun layiqli davamçısı cənab Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. Ötən illər sübut edir ki, bu yol ən doğru yoldur. İndi Azərbaycanımız dünyanın hər yerindən görünür, Prezidentimiz hər yerdə yüksək qarşılanır, xalqımız tərəfindən sevilir. Dövlətimizin başçısı xalqın maddi rifahının yaxşılaşma-

sında, ölkəmizin hərtərəfli inkişafında şərəflə xidmət edir. Bunu 2018-ci ilin aprel ayında keçirilən prezident seçkiləri də sübut etdi. Cənab İlham Əliyev bu seçkilərdə ana südü qədər halal olan xalqın səsini qazandı. Bu, xalqın gözü qarşısında baş verib. Bu reallığı hər bir insan görür və qəbul edir.

Bu gün Azərbaycan inkişafın ən yüksək zirvəsindədir. Ölkəmizin inkişafını xaricdən gələn qonaqlar da görür. Bakı dünyanın ən gözəl şəhərlərindən birinə çevrilib.

Mən deputat kimi Qəbələ rayonunu təmsil edirəm. Bu bölgənin insanları da Azərbaycanın inkişafından qürur hissi keçirirlər. Hələ 1995-ci ildə ilk dəfə Qəbələdən deputat seçiləndə Milli Məclisə gəlib işlə təmin olunmaq üçün mənə müraciət edən seçicilərim çox idi. Amma bu gün iş dalınca Bakıya gəlmək üçün müraciət edən yoxdur. İndi dünyanın hər yerindən Qəbələyə turistlər gəlir. Yəni, Qəbələ bu gün çox inkişaf edib, əcnəbi turistlər də bu inkişafı görürlər. Təkcə Qəbələdə deyil, Azərbaycanın digər bölgələrində də vəziyyət belədir. Bu gün kəndlər qəsəbə, qəsəbələr isə şəhər siması alıb.

Bütövlükdə, ölkəmizin inkişafı göz qabağındadır. Hazırda müxtəlif sahələrdə həyata keçirilən islahatlar Azərbaycanı daha da gücləndirir. Görülən işlərin əsasında da Heydər Əliyev siyasi xətti dayanır. Bu xəttin amalı odur ki, torpaqlarımız barlı-bərəkətli olmalı, dövlətimiz güclü olmalı, insanlarımız xoşbəxt yaşamaladırlar. Bütün bunlar qurtuluş məfkurəsinin uğurlarıdır.

Hesab edirəm ki, Azərbaycan bundan sonra da inkişaf edəcək, öz müstəqilliyini qoruyub saxlayacaq, dünya üçün nümunə olacaq. Bu gün də ölkəmizi istəməyən qüvvələr var, amma onlar heç zaman məqsədlərinə çatma bilməyəcəklər. Dünyada gedən prosesləri hamımız görürük. Ölkələr var ki, daxilində müharibə gedir, dini, məzhəb qarşıdurmaları var və s. Azərbaycan isə tolerantlıq, multikulturalizm məkanıdır. Bütün bunlar göstərir ki, Azərbaycanda Heydər Əliyev siyasəti uğurla davam edir. Bu siyasət nəticəsində Azərbaycan müstəqilliyini əbədiyyətə qədər qoruyacaq.

Sərhədçilərin bir xidmət ili iki xidmət ili kimi hesablanacaq

Nazirlər Kabineti "Zabit heyətinə mənsub şəxslərə, gizirlərə, miçmanlara, müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçularına, daxili işlər, ədliyyə, gömrük, miqrasiya, fəvqəladə hallar orqanlarının rəis və sırası heyətinə mənsub şəxslərə və onların ailələrinə pensiya təyin edilib verilməsi üçün uzun müddət xidmət vaxtının hesablanması qaydası haqqında" 1992-ci il 23 noyabr tarixli Qərarda dəyişiklik edib. Müvafiq qərarı baş nazir Novruz Məmmədov imzalayıb. Qərara əsasən döyüş şəraitində döyüş əməliyyatlarında iştirak edənlərin bir xidmət ilinin iki xidmət ili (bir xidmət gününün iki xidmət günü) kimi hesablanması Azərbaycan Respublikası Dövlət Sərhəd Xidmətinin qərarı əsasında həyata keçirilir və qəbul olunmuş qərar barədə aidiyyəti orqanlar məlumatlandırılırlar. Bu halda həmin qərarda döyüş şəraitinin davam etdiyi müddət göstərilməlidir.

Paşinyan rejiminin təxribatı iflasa uğradı

Azərbaycan Ordusunun qəhrəman pilotları erməni təxribatını ustalıqla dəf etmişlər

İyunun 12-də Füzuli istiqamətində planlı təlim uçuşları həyata keçirən Azərbaycan Hərbi-Hava Qüvvələrinin aviasiya vasitələrinin Ermənistan silahlı qüvvələrinin "OSA" zenit-raket kompleksi vasitəsilə vurulmasına cəhd olundu. Söhbət etdiyimiz müsahiblərimiz bu cəhdin Paşinyan rejiminin təxribatı olduğunu bildirdilər.

Millət vəkili Eldəniz Səlimov:
"Bu, bir daha Azərbaycan Ordusunun çevik və güclü bir ordu olmasını sübut etdi"

- Azərbaycan Ordusunun bütün bölmələri kimi, Hərbi-hava Qüvvələrinin təlim uçuşları həyata keçirilən zaman Ermənistanın silahlı qüvvələrinin "OSA" zenit-raket kompleksi vasitəsilə vurulmasına cəhd etmişlər. Lakin Azərbaycan Ordusunun qəhrəman pilotları bu hücumu ustalıqla dəf etmişlər. Bu, bir daha Azərbaycan Ordusunun çevik və

güclü bir ordu olmasını sübut etdi. Azərbaycan Ordusunun formalaşması və güclü orduya çevrilməsi Qurtuluşdan başladı. 26 il ərzində, ordumuz dünyanın 50 ordusundan birinə çevrilmişdir. Ermənistanın Azərbaycan Hərbi-Hava Qüvvələrinin aviasiyasına zenit-raket kompleksindən atəş açması Paşinyanın küçə siyasətinin nəticəsidir. Paşinyanın ölkə daxilində yaratdığı hərc-mərclik, xaos və Qarabağ klanı ilə qarşıdurma ölkədə vəziyyəti daha da gərginləşdirmişdir. O, hər vaxtlı çalışır ki, bu gərginlik cəbhə xəttinə yönəlsin. Onlar Azərbaycan Ordusunun gücünü yaxşı bilirlər. Heç vaxt onlar müharibəyə meyilli ola bilməzlər.

Millət vəkili Azər Badamov:
"Ordumuzun hücumu keçəcəyi gün heç də uzaqda deyil"

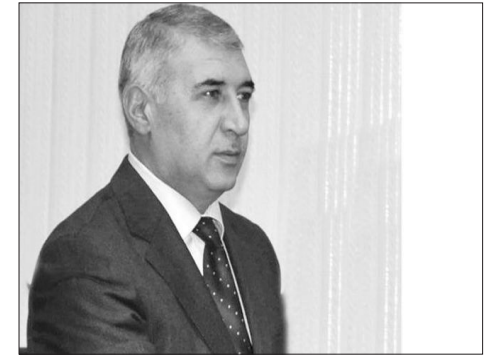
- Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin son zamanlar intensiv şəkildə apardığı hərbi təlimlərdən düşmən çox narahatdır. Onlar görürlər ki, Azərbaycan hərbi qüvvələri daha da mükəmməlləşir və yeni silahlara yiyələnərək, təcrübələrini artırır. Həm də, artıq qorxuya düşüblər ki, ordumuzun hücumu keçəcəyi gün heç də uzaqda deyil və bundan narahatdırlar. İyunun 12-də səhər saatlarında cəbhənin Füzuli istiqamətində Azərbaycan Hərbi-Hava Qüvvələrinin aviasiya vasitələrinin planlı təlim uçuşları həyata ke-

çirilib. Bu zaman Ermənistan silahlı qüvvələri "OSA" zenit-raket kompleksini tətbiq etməklə, aviasiya vasitələrini vurmağa cəhd göstərirlər. Amma zenit-raket kompleksindən buraxılan 2 ədəd raket hədəfə dəyməyərək, havada partlayıb. Raketlərin havada partlaması, onu deməyə imkan verir ki, ermənilərin raket buraxmaqda məqsədləri təyyarəmizi vurmaq deyil, sadəcə, özlərinin də nəfəs aldıklarını göstərməkdir. Əgər iradələri çatsaydı, raket hədəfə çatardı və çox yaxşı bilirlər ki, əgər təyyarəmiz vursalar, Azərbaycan Ordusu dərhal hücumu keçəcək və onları torpaqlarımızdan siləcəkdir. Ona görə də, ermənilərin bizim təyyarəni vurmağa cürətləri çatmaz. Bununla yanaşı, biz də öz raketlərimizi işğal altındakı torpaqlarımızın səmasına tuşlamalıyıq və hər hansı hava sərhədimizi pozmaq halı baş verərsə, dərhal hədəfi məhv etməliyik. Bu, erməni üçün böyük dərs olar. Ümumiyyətlə, son zamanlar cərəyan edən hadisələr müharibənin qaçılmazlığını göstərir.

"Palitra" qəzetinin baş redaktoru Namiq Əliyev:
"Pilotlarımızın çevikliyi və təcrübəsi aviantürandan yayınmağa imkan verdi"

- Füzuli rayonu istiqamətində planlı təlim uçuşları həyata keçirən Azərbaycan Hərbi-Hava Qüvvələrinin aviasiya vasitələrinin Ermənistan silahlı qüvvələrinin "OSA" zenit-raket kompleksi vasitəsilə vurulması cəhd Ermənistanın növbəti təxribatıdır. Bu aviantürə son günlərdə təmas xəttində Azərbaycan hərbi qüvvələrinə qarşı erməni snayperlərinin hücumlarının daha irimiqyaslı davamıdır. Pilotlarımızın çevikliyi, təcrübəsi və hərbi təyyarələrdə quraşdırılmış yeni texnologiya bu aviantürədən yayınmağa imkan verdi. Ermənilər yaxşı bilirlər ki, etdikləri hər bir hərəkət, xüsusən də, canlı qüvvə tələfatı Azərbaycan

hərbi qüvvələri tərəfindən cavabsız qoyulmur. Odur ki, təlim keçən aviasiya vasitələrinə zərbə vurmaq cəhdi ilə təmas xəttindəki gərginliyi daha da artırmaq istəyirlər. Təsəvvür etmək çətin deyil ki, hərbi təyyarəmiz vurulsaydı, Azərbaycanın cavab zərbəsi nə ola bilərdi? Ermənistanın daxili siyasi vəziyyəti qeyri-sabit olduğundan, əsasən də, rəsmi İrəvanla qondarma Dağlıq Qarabağ rejimi rəhbərliyi arasında narazılığın ol-

ması səbəbindən münaqişə tərəfləri arasında gərginliyin artması, silahlı qarşıdurmanın güclənməsi kimlərə lazımdır. Amma bütün hallarda, irimiqyaslı müharibənin başlaması ehtimalı çox azdır. Ən pis variantda, aprel döyüşlərinə bənzər bir hadisə baş verə bilər. Yeri gəlmişkən, Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının rəhbəri Ramiz Mehdiyev son məqaləsindən bir məqamı xatırlatmaq istəyirik: "Ermənistan rəhbərliyi bir məsələni başa düşə bilməyib ki, qonşu dövlətə təcavüz etməklə, onun ərazisini işğal etməklə, etnik təmizləmələr aparmaqla, şəhər və kəndləri viran qoymaqla, Ermənistan, əslində, qalib gəlməyib, uduzub! O, bu qədər fürsəti əldən verərək, sülh prosesini uduzub". Beləliklə də, Ermənistan hansı təxribata el atırsa-atsın, bu, onun qalibiyyəti ilə nəticələnməyəcək, əksinə, növbəti dəfə daha sarsıdıcı cavablar alacaq.

GÜLYANƏ

AzerTelecom şirkətinin rəhbəri "Digital HUB" proqramı və rəqəmsallaşmadan danışdı

Azərbaycanı beynəlxalq internet şəbəkəsinə bağlayan magistral (backbone) internet provayderi AzerTelecom şirkətinin Baş icraçı direktoru Fuad Allahverdiyev Bakıda keçirilən Avropa İttifaqı-Azərbaycan Biznes Forumunda AzerTelecom şirkətinin icra etdiyi "Azerbaijan Digital Hub" proqramı, bu proqramın ölkənin İKT sektorunun dayanıqlı inkişafı, rəqəmsallaşma üçün yaradacağı imkanlar, eləcə də müasir şəraitdə rəqəmsal transformasiya prosesləri barəsində danışdı.

Forum çərçivəsində təşkil olunmuş, İKT, nəqliyyat və logostika mövzularına həsr olunmuş "Əlaqələndiricilik" (Connectivity) panelində mürəzəqi qismində çıxış edən Fuad Allahverdiyev AzerTelecom şirkətinin artıq 10 ildən çoxdur ki, ölkənin İKT sektorunda fəaliyyət göstərdiyini, hazırda şirkətin Azərbaycanın Rəqəmsal Mərkəzə çevrilməsi üçün "Digital

HUB" proqramını icra etdiyini qeyd edib. O bildirib ki, "Digital HUB" proqramı ölkədə İKT sahəsində dayanıqlı infrastruktur quruculuğuna, telekommunikasiya sektorunun inkişafına, Avropa ilə Asiya arasında Azərbaycandan keçəcək rəqəmsal telekommunikasiya dəhlizinin yaradılmasına, əlaqələndiricilik istiqamətində layihələrin icrasına və nəticədə ölkəmizin Qafqaz, Orta və Cənubi Asiya, Yaxın Şərqi və ətraf regionlar üçün Regional Rəqəmsal Mərkəzə çevrilməsinə istiqamətlənib.

Fuad Allahverdiyev proqram çərçivəsində Azərbaycanla Qazaxıstan arasında Xəzərin dənizinin

dibi ilə Azərbaycan-Qazaxıstan marşrutu üzrə fiber-optik kabelin çəkilməsi üzrə Transxəzər magistralı layihəsinin icra edilişini, bunun üçün iki dövlət arasında müvafiq dövlətlərarası sazişin imzalandığını və təsdiq olunduğunu qeyd edib. O "Digital HUB" proqramının ölkənin İKT sektoru ilə yanaşı qeyri-neft sektorunun digər sahələrinin də inkişafına mühüm töhfə verəcəyini, Avropa və Amerika kontinentinin bura gətirilməsi və Asiyaya daşınmasına şərait yaradacağını, yeni iş yerlərinin formalaşması, global İKT şirkətlərinin Azərbaycana cəlb edilməsinə səbəb olacağını, innovasiyaların tətbiqi üçün mühüm təməl olacağını qeyd edib.

Qeyd edək ki, iyunun 13-də keçirilən Avropa İttifaqı-Azərbaycan Biznes Forumu Avropa İttifaqının Azərbaycandakı nümayəndəliyinin Alman-Azərbaycan Xarici Ticarət Palatası (AHK Azərbaycan) və Azərbaycanda İxracın və İnvestisi-

yaların Təşviqi Fondu (AZPRO-MO) ilə birgə əməkdaşlığı çərçivəsində təşkil olunub.

"AzerTelecom" Azərbaycanın, ümumilikdə isə Cənubi Qafqaz regionunun ən iri telekommunikasiya operatorlarından biridir və ölkənin ilk mobil operatoru və ən sürətli mobil internet provayderi olan "Bakcell" şirkətinin törəmə müəssisəsidir. "AzerTelecom" 2008-ci ildə təsis edilib və telekommunikasiya sektorunda yerli və xarici şirkətlərə müxtəlif qabaqcıl

xidmətlər təqdim edir. "AzerTelecom" hazırda Azərbaycanın sahib olduğu Enerji və Nəqliyyat Mərkəzi statuslarına əlavə olaraq ölkənin Regional Rəqəmsal Mərkəzə çevrilməsi üçün "Azerbaijan Digital Hub" proqramını icra edir. Proqramın reallaşması ölkənin Milli IT və Milli innovasiya strategiyası üçün mühüm təməl yaradır və rəqəmsallaşmanın sürətlənməsinə, rəqəmsal iqtisadiyyata çevik transformasiyaya, start-upların, IT arxitekturasının inkişafına mühüm töhfə verəcəkdir. Proqram ümumilikdə ölkənin İKT sisteminin ən qabaqcıl dünya standartları səviyyəsinə çatdırılması, ölkənin beynəlxalq reytinglərdə daha öncül sıralara çıxmasına şərait yaradacaqdır.

15 iyun 2019-cu il

Nədən qurtulduq? - QURTULUŞ-26

Qurtuluşun nəticəsi - Bugünkü Azərbaycan

Bu gün Azərbaycan özünün iqtisadiyyatını uğurla inkişaf etdirən tam müstəqil siyasət yürüdə bilən azsaylı dövlətlərdən biridir. Ümumi iqtisadi konsepsiya Azərbaycanda ənənəvi olan və yeni yaradılan sahələri də özündə ehtiva edərək tam bir sistemli mexanizm formasında getdikcə inkişaf əhatəsini böyüdən böyük iqtisadi sferaya çevrilməkdədir. Hətta iqtisadi inkişafın düzgün qurulması, progressivliyi və şaxələndirilməsi siyasətinin ardıcıl, proqramlı, davamlı stabil həyata keçirilməsi milli təhlükəsizlik konsepsiyası kimi əhəmiyyətli prioritetlərdən biri olaraq bugünkü Azərbaycanın inkişaf tempi və göstərici brendidir desək heç də ədalətsizlik olmaz. Bugünkü özünəməxsus sosial-iqtisadi modelini inkişaf etdirən Azərbaycan dövlətinin xüsusi sosial layihələri həm xalqın perspektiv intellektual və fiziki inkişaf və sağlamlığına yönəlmiş dövlət siyasəti, həm də obyektiv və subyektiv amillərin təzahürü və nəticəsi faktı kimi mövcud olan böyük bir sosial təbəqəni əhatə edən imtiyazlı insanlar ordusuna yönəlmiş dövlət sosial təminat siyasətini bütünlüklə özündə cəmləşdirən kompleks tədbirlər həyata keçirir.

Neft qaz sahəsinin və neft-qaz sənayesi avadanlıqlarının inkişafı bu sahə üzrə model olaraq dünyada qəbul olunur. Kimya sənayesinin, kosmik sənayenin inkişafı, kənd təsərrüfatı - aqrar sahənin bütün mümkün ixtisas sahələri, turizm infrastrukturunun yaradılması bu sahənin inkişafı üçün ardıcıl proqram layihələrin həyata keçirilməsi, Azərbaycanın Avropa-Asiya transit mərkəzi kimi şox vacib strateji geoiqtisadi, geosiyasi mühüm məntəqəyə çevrilməsi hərbi sahənin kompleks və hərbi sənayenin sürətli və modern inkişafı bugünkü Azərbaycanın beynəlxalq birlik tərəfindən qəbul olunan və tanınan sahələridir. Və sözsüz ki, bütün nailiyyət, uğurların və böyük progressiv evalyusiyaların qayəsində, məğzində və mənasında daxili sabitlik durur. Daxili sabitlik isə dövlətin gücü və qüdrətidir, dövlətin sabit inkişafı və beynəlxalq nüfuzunun, müstəqil siyasətinin əsaslarından biridir. Onu isə əldə etmək üçün yalnız iqtidar xalqa yaxın olmalıdır! Xalqın həm maddi, həm sosial, mənəvi-psixoloji tələbatını hiss etməyi və ödəməyi bacarmalıdır. Bu gunku Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzu yüksələn xətlə inkişaf etməkdədir. Çünki düzgün qurulmuş xarici, iqtisadi və daxili siyasət nəticəsində bu gün Azərbaycan beynəlxalq və regional layihələrə təşəbbüskarlıq və təşkilatçılıq edir, geopolitik-geoiq-

tisadi layihələrin mərkəzi fiquru rolunu oynayır. Bugünkü Azərbaycan barədə çox danışmaq olar, lakin qısaca tezis formasında qeyd edilənlərlə yanaşı bugünlərdə Bakıda keçirilən Azərbaycan-Aİ biznes forumunda iştirak edən Avropa İttifaqının komissarı Yohanes Han, "Azərbaycan Avropa İttifaqının mühüm ticarət tərəfdaşdır, hesab edirəm ki, Azərbaycan qeyri-neft sektorunu inkişaf etdirərək doğru yol seçib. Biz bu səyləri dəstəkləyəcəyik", deyərək qiymətləndirmişdir. Bu rəy bir avropalı rəsminin fikri olaraq bizi maraqlandırır. Çünki, bizim bildiklərimizi avropalı necə görür? - hər halda maraqlıdır.

Yeri gəlmişkən hər hansı inkişaf və çatışmazlıqdan danışanda hökmən bir obyektiv reallığı nəzərə almaq vacibdir ki, Azərbaycanın 20% torpağı işğal altına düşmüş və düşmənin xarici, hərbi, daxili təxribat və diversiyaları ilə bərabər müharibənin və işğalın mənfi nəticələri, mənfi şərtləri altında inkişaf etmək mümkün olmuşdur və hazırda da həmin situasiya davam etməkdədir.

Bəs bugünkü müstəqil inkişaf edən Azərbaycan hansı yollardan keçmişdi - nədən qurtulduq?

Sovet İttifaqının dağılması prosesi sözsüz ki, təbii proseslərlə yanaşı bu prosese dağılmanı ləngitmək və əksinə tezləşdirmək istəyən müxtəlif qüvvələrin müdaxiləsi

və keçmiş quruluşda bir çətir altında birgə yaşamaq zorunda qalan xalqları "birləşdirən" "zəncirbənələrin" "koda düşməsi" (Dağlıq Qarabağ, Dnestriyanı, Abxaziya, Acarıstan, Kırım və s.) prosesi siyasi-iqtisadi kətkəllərlə müşayiət olunurdu.

Azərbaycan da Sovet İttifaqı məkanında baş verən ümumi proseslərin nəticəsində müstəqillik əldə etmək imkanı qazandı. Lakin əlbəttə təbii və süni müdaxilələrin təsirlərində siyasi inqilabların ən xarakterik xüsusiyyətlərindən olan cəmiyyətin ziyalı, intellektual və ciddi biznes təbəqələrini əhatə edən hissəsinin sakitliyə çəkilməsindən istifadə edən dağıdıcı qüvvələrin fəallığı kütlə enerjisinin formalaşmasında və istiqamətlənməsində əsas rol oynamaqla başladı. Beləliklə, Sovet İttifaqı dağılarkən və dağıdılarkən Azərbaycanda o zaman mövcud olan sənaye, kənd təsərrüfatı və digər bütün iqtisadi infrastruktur dağıldı.

Sual: Bəs Sovet İttifaqının təyin etdiyi Abdurrəhman Vəzirov, Ayaz Mütəllibov və xalq hərəkatı dalğasında hakimiyyətə gələn Əbülfəz Elçibəy niyə hakimiyyətdə qala bilmədilər?

Sovet sisteminin sərtliyi boşalmışdı və illərlə yığılmış enerji təzyiqinin qarşısında boşalma prosesi sürətlənirdi, enerji mənbəyi isə xalq kütləsi idi. Bu xalq enerjisi isə ona yad elementi, onu idarə edə bilməyini

və bu enerji kütləsi ilə birləşə bilməyini vurub atırdı kənara - ümumi fəlsəfə bundan ibarət idi. Birininin xəyanəti, digərinin səhvləri, yaxud başqasının sərişsəzliyi bu təzyiqin altında işləməyə davam gətirməyərək dözə bilmir və kütlələrin tapdağı altında qalmaq talehinə məhkum olurdu. Onlar xalqla-kütlənin onillərlə toplanmış enerjisi ilə birləşə bilmədilər, çünki bu xalq yaxşı tanıdırdılar, xalqın dilini bilmirdilər.

Tarix göstərir ki, xalqın kükrəyən enerjisini idarə etmək üçün həmişə və bütün xalqların tarixi məqamlarda xarizmatik liderə ehtiyacı olub. Belə liderlər öz xarizması, lider keyfiyyətləri, cəsarəti, intusiyası və məntiqi, güclü iradəsi və enerjisi hesabına böyük enerji mənbəyinə - xalq topluslarına rəhbərlik edib.

Xalqın çiyini üstündə hakimiyyətə gələn AXC-Müsavat İqtidarı öz sərişsəzliyinin tərs mütənəsihi olan ambisiyası hesabına təkə siyasi hakimiyyətin deyil, ölkənin təsərrüfat sisteminin də birçə il ərzində axıra kimi tamam dağılmasına səbəb oldular. Yeri gəlmişkən, AXC-Müsavat İqtidarı bir deyim kimi illərdə ki, işlədilir, ancaq heç kim sual vermir ki, nə vaxt bu partiyalar müstəqil iqtidar qurmaq barədə müqavilə imzaladılar? Əksinə hakimiyyətə birlikdə gəlib, iqtidarı parçaladılar və hakimiyyəti bölərək iqtidardaxili piramida uğrunda mübarizəyə girişərək bölündükləri kimi də ölkənin parçalanmasına, bölünməsinə rəvac verdilər. Həmin iqtidarın birçə illik hakimiyyətinin siyasi, inzibati və hərbi mənzərəsi belə idi: İqtidar dövləti və xalqı idarə olunmaz vəziyyətə gətirmişdi.

Şimalda və cənubda separatizm hərəkatı başlamışdı, sadval və "talış-muğan respublikası" - hərəsi öz xəritəsini elan etmişdi, Qarabağda torpaqlar itirilməkdə idi, ölkə hakimiyyəti- mərkəzi hakimiyyətin coğrafiyası paytaxt Bakı ilə məhdudlaşdırsa, artıq paytaxtı da əldə saxlamaq üçün döyüş bölgəsindəki hərbi qüvvələr bir tərəfdən siyasi hakimiyyəti qorumaq, əks tərəfdən isə ha-

kimiyəti ələ keçirmək üçün cəbhəni tərk edib paytaxta istiqamətlənirdi.

Hərbi qüvvələr əsas üç qrupa bölünürdü: - iqtidara, yeni AXC-Müsavata məxsus, yaxud da sədaqətli hərbi birləşmələr, Rəhim Qaziyev və Sürət Hüseynova tabe olan iqtidarı devirmək üçün hazır olan hərbi qüvvə və səngərdə döyüşən yerli özünümüdafiə dəstələri, iqtidarı qorumaq və ələ keçirmək üçün siyasi yollar tükənmişdi, yaxud da o dövrün rəsmiləri bu yolu tapa bilmirdilər, yalnız siyasi hakimiyyət uğrunda mübarizədə hərbi vasitə istifadə olunurdu ki, bu da düşmənin torpaqlarımızı işğal etməsinə şərait yaradırdı. O dövrün iqtidarı belə bir tezis də ortaya atmışdı ki, "eybi yox torpaqları müvəqqəti olaraq düşmən işğal etsə də siyasi hakimiyyəti möhkəmləndirib sonra rayonlarımızı azad edəcəyik".

Lakin Gəncə hadisələri hərbi qarşıdurmanın kulminasiyası oldu. Dövlətin hərbi qüvvələri öz hərbi hissəsini tərkisilah etmək üçün əməliyyat keçirdi, ölənlər, yaralananlar və əsir düşənlər oldu.

Təsəvvür edin, dövlətə məxsus hərbi birləşmə məxfi əməliyyat keçirir və həmin dövlətin hərbi hissəsi döyüş əməliyyatçılarını və ölkənin siyasi rəhbərliyinə aid olan şəxsləri, o cümlədən baş prokuroru girov götürür. Və ən faciəvi durum da odur ki, baş prokuror o zaman ki prezident olan Əbülfəz Elçibəyin həbsinə sanksiya verir. Elə bu faktın özü o dövrdə hakimiyyətdə olan AXC-Müsavət iqtidarının kadr siyasətini, dövlətə və vətəne sədaqəti, prinsip və mahiyyətinin bariz göstəricisidir. Qarşıdurandan, ölənlər və yaralanan, əsir düşən hərbiçilər kim idi? Hamısı Azərbaycan vətəndaşları! Yəni hərbi qarşıdurma artıq vətəndaş müharibəsi fazasına keçmişdi. Nəzərə almaq lazımdır ki, həmin dövrdə çoxlu özünümüdafiə dəstələrində cəmlənmiş vahid idarəçilik mərkəzi olmayan silahlı vətəndaşlar var idi.

Ölkə hakimiyyət böhranı vəziyyətində, xalq isə bütün sənaye və təsərrüfat infrastrukturunun axırı kimi dağılması səbəbindən işsizlik, aclıq, ölüm təhlükəsində sabaha ümidsizliklə yavan çörək növbələrində. 1988-90-cı illərdə sovet imperiyasına meydan oxuyan Azərbaycan xalqı müharibə, aclıq, işsizlik içində torpaqları itirə-itirə vətəndaş müharibəsinə sürüklənirdi. Və xalq tanıdığı liderin üz tutdu. Əlində hakimiyyət və inzibati resurslar olan AXC-Müsavət hökuməti də iqtidarı devirmək gücündə olan hərbi birləşmə də, silahlı özünümüdafiə dəstələri də, ziyalı və xalqın digər təbəqələri də siyasi müdrikiyindən, güclü iradəsindən, böyük vətən və xalq sevgisindən, liderlik xarizması, cəsəreti, məntiqi və fitri intuisiyasından başqa heç bir odlu silahı, hərbi dəstəsi olmayan Heydər Əliyevə üz tutmaq məcburiyyətində qaldı. Əslində imkanlarında maddi, hərbi və digər resurslar cəmlənmiş bu qüvvələr Heydər Əliyev xarizmasını qəbul etmək zorunda idilər. Liderin gücü idi ki, bu qüvvələr onunla hesablaşmaq və silahsız, təkbaşına cəsərtlə döyüş meydanına girən Heydər Əliyevin qarşısında öz zəifliklərini etiraf etmək məcburiyyətində qalmışdılar. Əks halda, onunla hansı statusda danışıq aparırdılar. Heydər Əliyevin Azərbaycan Ali Sovetində 1993-cü il 15 iyundakı çıxışı həmin dövrdə yaranmış vəziyyət barədə aydın təəssürat yaradır: "Əgər mən bu işə, bir də qeyd edirəm, öz vicdanımın tələbi ilə və ən çox Azərbaycan Respublikasının əhalisinin cürbəcür təbəqələrinin nümayəndələrinin təkidli və tələbi ilə, Azərbaycan prezidenti Əbülfəz Elçibəyin xahişi ilə cəlb olunmuşamsa, demək mən burda, bu işlərin həll olunması üçün bütün imkanlarımdan istifadə edəcəyəm. Bu barədə heç kəsin şübhəsi olmasın. Burada bu məsələnin müzakirəsində cürbəcür sözlər deyib. By məsələ-

nin ayrı-ayrı istiqamətlərə yönəldilməsi məndə çox ciddi narazılıq doğurur. Mən Naxçıvandan bura özüm gəlməmişəm. Məni bura dəvət eləyiblər, məndən dəfələrlə İsa Qəmbər, Pənah Hüseynov və Azərbaycanın prezidenti Əbülfəz Elçibəy xahiş eləyiblər ki, gəlim burda bir vəzifə tutum, bərabər bu məsələlərin həll olunmasında iştirak edim. Neçə gündür ki, mənimlə danışıqlar gedir. Mən bu vəzifələrdən imtina etmişəm. Bu gün də imtina edirəm. Ona görə də mən hiddətlənirəm ki, bəzi adamlar, on gündür ki, Azərbaycan bəxşad vəziyyətdədir, barmaq-barmağa vurmuyublar, Azərbaycandan kənarında gəzirlər, kabinetlərdə cürbəcür işlərlə məşğul olurlar, indi də başlayıblar işarə verməyə ki, kimsə kreslo tutmaq istəyir. Mən heç bir kreslo tutmaq istəmirəm, heç bir vəzifə tutmaq istəmirəm. 1991-ci ilin fevral ayında bu salonda, bu tribunadan çıxış edərkən demişdim. Mən Azərbaycana xalqımla bir yerdə olmaq və xalqımı bu ağır gündə ona kömək olmaq üçün respublikaya qayıtmışam. Onda məni qəbul etmədilər. Ondan sonra da dəfələrlə demişəm. Mən heç bir vəzifə tutmaq iddiasında deyiləm. Bu gün də deyirəm. Bu dəqiqə burdan çıxıb gedə bilərəm. Ancaq bəzi adamların heç bir iş görmədən zəldə oturub bu ağır vəziyyətdə məsələni mürəkkəbləşdirməsi məni hiddətləndirir. Mən heç kəsə heç bir qərantıya vermərəm, mən özümü peyğəmbər hesab etmirəm. Fəqət bu ağır vəziyyətdən çıxmaq üçün, vətəndaş kimi, Ali Sovetin deputatı kimi, Ali Sovetin sədrinin müavini kimi, əgər etimad göstərsəniz, baxmayaraq ki, mən bunu istəmirəm, Ali Sovetin sədri kimi fəaliyyət göstərməyə hazırım. Mən bu yola ancaq xalqın ağır vəziyyətdən çıxmasında müəyyən fəaliyyət göstərmək üçün gedirəm, başqa məqsəd mənə yoxdur. Burda danışan adamların bəziləri ancaq məqsəd üçün bura gəliblər. Ona görə də mən heç kəsə heç bir qərantıya vermərəm. Ancaq hesab edirəm ki, Azərbaycan xalqı müdrik xalqdır. Millətində böyük potensial var, hamını birləşdirib, bu vəziyyətdən çıxmaq olar". Öz çıxışında vəziyyətdən çıxmaq üçün müdrik xalqın birləşərək yaranmış vəziyyətdən çıxma biləcəyini deyən Ulu Öndər xalqın gücü ilə Azərbaycanı toparlaya bildi.

Müstəqilliyi möhkəmləndirərək bugünkü güclü dövləti qurub yaratmağı bacardı. Xalq küllələrinin çiyinləri üzərində hakimiyyətə gələn AXC-Müsavət iqtidarı səriş-təsiz xarici siyasəti ilə qonşu dövlətlərlə düşmənçilik münasibətləri yaradaraq Rusiya və İrənlə əlaqələri demək olar ki, kəsmiş bir tərəfdən müharibə aparən dövləti şimaldan və cənubdan blokada vəziyyətinə salmışdılar. Hələ bu münasibətlərdən doğan açıq destruktiv fəaliyyətdən də xalq əziyyət çəkirdi. Kadr siyasətindəki əsas götürülən kriteriya isə ziyalıların, peşəkar və təcrübəli kadrların, cəmiyyətin müxtəlif sosial təbəqələrinin dövlət işləri və digər proseslərdən kənarlaşdırılması "özlərindən" digərlərinə inamsızlıq münasibətinin aşkar şəkildə ifadə edilməsi tezliklə sosial bazanın itirilməsinə və cəmiyyətdə parçalanmaya səbəb olmuşdu. Belə vəziyyətdə hamını- xalqı yalnız ümumillik lider Heydər Əliyev birləşdirə bilərdi. Lider ətrafında birləşən xalqda ruh yüksəkliyi və sabahınam yarandı və "Əliyev uğrunda" şüarı ilə cəbhədə Azərbaycan xalqı ilk döyüşə atılaraq qeyri-bərabər döyüşdə düşməne ciddi müqavimət göstərdi. Və düşmən atəşkəs elan etməyə məcbur oldu.

Azərbaycanın xarici siyasət konsepsiyası hazırlandı və Heydər Əliyev ilk səfərləri ilə Türkiyə, Fransa, Rusiya, İran kimi dövlətlərlə vacib münasibətləri inkişaf etdirməyə başladı.

Atəşkəs rejiminin əldə olunmasından

məhərdə istifadə edən Ulu Öndər Heydər Əliyevin adı ilə bağlı "Əsrin müqaviləsi"nin imzalanması ilə Azərbaycanın iqtisadi inkişafının əsas sahəsi olan neft-qaz sənayesinin inkişaf strategiyasının konsepsiyasını yaratdı. Hələ Azərbaycan neftinin tarixi kökləri çox qədim dövrlərə gedib çıxır. Ərəb tarixçiləri, coğrafiyaşünasları və səyyahlarından Əhməd Əl-Bəlaruri (IX əsr) Abşerondakı iqtisadi həyatın qədimdən neftlə bağlı olduğunu göstərmiş, Əbu-İshaq İstəxri (XI-X əsrlər), Əbu-d-Həsən Əli Məsudi (X əsr) Bakının neftli torpağı, Abşeronun "ağ" və "qara" nefti haqqında məlumat vermişdir. İtalyan səyyahı Marko Polo (XIII-XIV əsrlər) Bakı neftinin yaxın Şərqi ölkələrinə aparılması, alman diplomatı və səyyahı Adam Oleari (XVII əsr) Bakıdakı neft quyuları, türk səyyahı Evliya Çələbi (XVII əsr) neft mədənləri, Neftin İrana, Orta Asiyaya, Türkiyəyə və Hindistana aparılması və neftin gətirdiyi illik gəlir haqqında məlumat vermişdir. Balaxanıdakı neft quyularından birində aşkar edilmiş daş üzərindəki yazı quyunun (35 m dərinliyində) hələ 1594-cü ildə usta Allahyar Məmmədov oğlu tərəfindən qazılıb istifadəyə verildiyi göstərilir. Əmin Əhməd Razinin (İran, 1601) məlumatına görə XVI əsrin əvvəllərində Bakı ətrafında 500-ə qədər belə neft çalaları və quyusu mövcud idi ki, bunlardan da həm "qara", həm də "ağ" neft çıxarıldı. Alman səyyahı, həkim və təbiətşünası Engelbert Kempfer İsveç səfirliyinin katibi kimi 1683-cü ildə Abşeron yarımadasında Balaxanı, Binəqədi, Suraxanı yataqlarında olmuş, neftin Abşeron yarımadasından İrana, Orta Asiyaya və Şimali Qafqaza aparılmasını təsvir etmişdir. 1803-cü (1798) ildə Bakı sakini Qasımbəy Mənsurbəyov Bibiheybət yaxınlığında, dənizdə, sahildən 18 m və 30 m aralı iki neft quyusu qazdırmışdır.

1847-ci ildən neftin mexaniki üsulla qazılmış quyulardan hasil edilməsi ilə başlanır və 1920-ci ilə kimi davam edir. 1847-1848-ci illərdə ilk dəfə Bibiheybət və sonra Balaxanı yataqlarında mexaniki üsulla qazılmış quyulardan sənaye əhəmiyyətli neft alınmış və həmin ildən də Azərbaycanın neft sənayesinin inkişafı başlanır.

XIX əsrin əvvəllərində dünyada ilk dəfə olaraq Bibiheybətdə sahildən 30 m aralı dənizdə qazılmış əl quyusundan neft hasil edilmişdir.

1859-cu ildə Bakıda ilk neftayırma zavodu (qurğusu) tikilir. 1863-cü ildə Cavad Məlikov Bakıda kerosin zavodu tikirdi və dünyada ilk dəfə neftayırma prosesində soyuduculardan istifadə etdi. 1867-ci ildə 15 neftayırma qurğusu fəaliyyət göstərirdi.

Mexaniki üsulla quyuların qazılmasının texnika-texnologiyası inkişaf etdikcə bir sıra yeni neft yataqları aşkar edilir (Binəqədi, Pirallahı a., Suraxanı və s.), neft hasilatı artır, neft sənayesinin infrastrukturunu və neftin emalı inkişaf etməyə başlayır, neftin hasilatı, emalı və satışı üzrə yüzlərlə firmalar yaradılır. Azərbaycanda milli burjuaziya formalaşır, Bakı şəhəri dünyanın sənaye mərkəzlərindən birinə çevrilir. İlk dəfə Abşeron yarımadasında 1871-ci ildə Balaxanı-Sabunçu-Ramanı yatağı sənaye üsulu ilə işlənilməyə başlandı. 1872-ci ildə neft sənayesində münasibətləri tənzimləmək məqsədilə iki qanun qəbul edilir: "Neft mədənləri və neft məhsullarından aksiz vergisi haqqında" və "İcarədarların əlində olan neftli səhələrin hərəqlə fiziki şəxslərə satılması". 31 dekabr 1872-ci ildə neftli səhələrin ilk satışında Balaxanıda 15 sahə, Bibiheybətdə 2 sahə hərəqlə qoyulur. Azərbaycan neftinin tarixini və dəyərini gözəl bilən Heydər Əliyev "Əsrin müqaviləsi" ilə yeni eranın əsasını qoydu. Sözsüz ki, bunun mahiyyətini yaxşı bilən xarici böyük güc mərkəzləri Azərbaycanda döv-

lətin güclənməsinin, müxtəlif səhələr üzrə dövlət siyasətinin konseptuallaşmasının qarşısını almaq üçün bütün vasitələrdən istifadə etməyə çalışırdılar. Rusiyalı politoloq, Siyasi Tədqiqatlar İnstitutunun direktoru Sergey Markovun Ulu Öndər haqqında söylədikləri də maraqlıdır. O bildirib ki, "Azərbaycana ikinci qayıdırdı döv-ründə Heydər Əliyev, ilk növbədə, xalq azərbaycançılıq ideyası ətrafında birləşdirərək müasir Azərbaycan dövlətini yaratdı. Azərbaycan inkişaf etmək imkanı qazandı. Heydər Əliyev xalqa hakimiyyətin vəhdətini nail oldu. Heydər Əliyev ölkənin neft-qaz sektoruna böyük investisiyalar cəlb etməklə yanaşı iqtisadiyyatın bu sektoruna ümumillik və dövlət nəzarətini də təmin etmişdir. Bu, əlbəttə, Heydər Əliyevin dahiyanə qərarlarının nəticəsi idi. "Əsrin müqaviləsi" Azərbaycan iqtisadiyyatının tezliklə bərpa edilməsinə şərait yaratdı".

Dövrün tələbinə görə dövlətçiliyin əsaslarının möhkəmləndirilməsi, qanunçuluğun bərpa edilməsi, demokratik və hüquqi dövlət quruculuğu xüsusi əhəmiyyət kəsb edirdi. Bu sahədə həyata keçirilən tədbirlər böyük müqavimətlə qarşılaşırdı. Bu müqavimət güclənərək dövlət çevrilişi cəhdinə çevrilmişdi. 1994-cü il sentyabrın 20-də "Əsrin müqaviləsi"nin imzalanmasından sonra Azərbaycan dövlətçiliyinə qarşı yönəlmiş qüvvələr fəallaşdılar. Sentyabrın 29-da Azərbaycan Respublikası Milli Məclis sədrinin müavini Afeyev Cəlilov və Prezident yanında Xüsusi İdarənin rəisi Şəmsi Rəhimov qətlə yetirildilər. Heydər Əliyevin fiziki cəhətdən məhv edilməsi planı hazırlanmışdı. Oktyabrın 3-4-də Baş nazir Sürət Hüseynovun rəhbərliyi ilə dövlət çevrilişinin həyata keçirilməsinə başlanılmışdı. Heydər Əliyev oktyabrın 4-də televiziya ilə xalqa müraciət etdi. Oktyabrın 4-dən 5-nə keçən gecə onun çağırışı ilə Prezident Aparatı qarşısına minlərlə adam toplaşdı. Beləliklə, dövlət çevrilişi cəhdinin qarşısı alındı. Oktyabrın 5-də Azadlıq meydanında ümumrespublika mitinqi keçirildi. Heydər Əliyev mitinqdə çıxış edərək baş verən hadisələrin səbəblərini, gedini, qarşısının alınması yolunda görülmüş bütün işləri ətraflı təhlil etdi. Heydər Əliyev mitinqdəki çıxışında dedi: "Son günlərdə baş vermiş hadisələr Azərbaycanın müstəqilliyini puça çıxarmağa, onu müstəqillik yolundan döndərməyə, bu yolla irəliləyişinin qarşısını almağa, ölkəmizin daxili ictimai-siyasi sabitliyini pozmağa yönəldilmiş əməllərdir. Onu da bilin ki, bu hadisələr, ümumiyyətlə, Azərbaycanı dağıtmaq, parçalamaq, ölkəmizi bir dövlət kimi məhv etmək üçün qurulan planların bir hissəsidir. Qoy, hamı bilsin və əmin olsun ki, bu bəd niyyətlərin və bu çirkin planların heç birisi həyata keçməyəcəkdir! Azərbaycan xalqı buna yol verməyəcəkdir! Azərbaycan müstəqil bir dövlət kimi yaşayacaqdır".

1995-ci il martın 13-17-də yeni, ikinci dövlət çevrilişi cəhdi baş verdi. Çevrilişdə əsas rol, Cavadov qardaşları başda olmaqla, Xüsusi Təyinatlı Polis Dəstəsi oynayırdı və martın 17-də dövlət çevrilişi cəhdi aradan qaldırıldı. Artıq Azərbaycanı müstəqillik və inkişaf yolundan döndərmək mümkün deyildi. Azərbaycanı parçalamadan, xalqı ümidsizlikdən və vətəndaş müharibəsindən qurtaran Heydər Əliyev qurduğu müstəqil Azərbaycan dövlətinin möhkəmlənməsi, güclənməsinin və progressiv konsepsiyasını yaratmaqla bu dövlətin sabit və uğurla inkişafı üçün siyasi varisiyi də təmin etdi və İlham Əliyevi özünün siyasi davamçısı kimi təqdim edərək "Mən ona özüm kimi inanıram" deyərək bu siyasətin etibarlı davamını təmin etdi.

Region Analitik İnformasiya Mərkəzi
"Səs" qəzetinin sifariş əsasında

15 iyun 2019-cu il

VƏTƏNİN XILASI, XALQIN QURTULUŞU...

Düz 26 il bundan öncə, tarixin bu günü xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışı ilə müstəqil dövlətçiliyimiz parçalanmaq və məhv olmaq təhlükəsindən, iqtisadi tənəzzüldən və beynəlxalq təcridəndən xilas edildi. Həm də ölkədə milli birliyə nail olundu, iqtisadi-siyasi həyatda ciddi uğurlara imza atıldı. Söhbət etdiyimiz ziyalılar və millət vəkilləri "SƏS" qəzetinə verdikləri açıqlamalarında Ulu Öndər Heydər Əliyevin dünya xalqlarının həsəd apara biləcəkləri lider olduğunu bildirdilər.

Nazim Ağayev, YAP Xaçmaz rayon təşkilatının sədri:

- Belə bir deyim var: adını tarixə yazanlar, adı ilə tarixi yazanlar. Ulu Öndər Heydər Əliyevin adı Azərbaycan tarixinə böyük hərfələrlə həkk olunub. Ulu Öndər Heydər Əliyev müstəqil Azərbaycan dövlətinin qurucusu Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri kimi adını tarixə qızıl hərflərlə yazmış və ölkəmizin lider dövlətə çevrilməsi, məhz Ulu Öndər Heydər Əliyevin müqayisə edilməyən siyasətinin məntiqi nəticəsidir. 1990-92-ci illərdə, səriştəsiz rəhbərlik, eyni zamanda, ölkədə yaradılmış bir çox siyasi qruplaşmalar, kaos, özbaşnalıq yaradaraq, Azərbaycanı uçuruma aparırdı, dövlətçilik və müstəqillik böyük təhlükə altında qalmışdı. Belə bir vaxtda xalq Dahi Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycana qayıdışı tələbi ilə çıxış edirdi və bu tarix 1993-ci il iyunun 15-də Azərbaycanımızın salnaməsinə qızıl hərflərlə yazıldı. Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycana ikinci dəfə siyasi hakimiyyətə qayıdışı, bütövlükdə, ölkədə yenidən Azərbaycan cəmiyyətinin qurulması ilə bağlıdır. Nəticədə, Azərbaycan vətəndaşları yaranmış təhlükələrdən qurtuldu, Azərbaycanın bir dövlət kimi dünya xəritəsindən silinməsi təhlükəsi isə tamamilə aradan qaldırdı. Bundan sonra, məhz Ulu Öndərin qətiyyəti və iradəsi sayəsində ölkədə bütün sahələr üzrə quruculuğa start verildi. Ona görə də, bu gün hər bir Azərbaycan vətəndaşının fiziki varlığı, mənəvi varlığı, birmənalı olaraq, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin adı ilə əbədiyyən bağlıdır. Azərbaycan bu gün Heydər Əliyev si-

yasətinin uğurlu inkişafı nəticəsində, artıq lider dövlətə çevrilmiş və regionda öz sözünü deyən ölkə kimi böyük layihələrin həyata keçirilməsində uğurlara imza atmaqdadır. Əlbəttə ki, məhz bu gün bu tarixi nailiyyətlərə Ulu Öndər Heydər Əliyevin və Onun layiqli davamçısı ölkə Prezidenti İlham Əliyevin uğurlu siyasəti nəticəsində nail olundu. Azərbaycan bu gün inkişaf etmiş dövlətlər sırasında dayanacaq güclü, qüdrətli, müstəqil, öz sözünü beynəlxalq kürsülərdə qətiyyətlə deyən müstəqil ölkələrdəndir. Söz yox ki, Azərbaycanın tərəqqisi və inkişafı, dünya dövlətləri arasında xüsusi əhəmiyyətlə seçilməsi Ulu Öndər Heydər Əliyev siyasətinin məntiqi nəticəsidir.

Ramiz Şabanov, YAP Tərtər rayon təşkilatının sədri:

- 1993-cü il 15 iyununda Azərbaycan Respublikası Ali Sovetində keçirilən səsvermədə Ümummilli Lider Heydər Əliyev Sədr seçildi. Bununla da, Azərbaycanda yeni eranın başlanğıcı qoyuldu. Ulu Öndər Heydər Əliyev dağılmaqda olan, yox olmaq təhlükəsinin bir addımlığında dayanan Azərbaycanın iqtisadi və siyasi müstəqilliyini təmin etmiş, dünyada söz və nüfuz sahibi olub, dinamik inkişaf edən bir ölkəyə çevirdi. Təkcə elə buna görə də, Onun ikinci dəfə siyasi hakimiyyətə gəldiyi 15 iyun 1993-cü il tarixi xalqımız və dövlətimiz üçün Milli Qurtuluş Günüdür. 1993-cü il iyunun 15-də xalqın təkidlə tələbi ilə Azərbaycanı yenidən, ikinci dəfə ali siyasi hakimiyyətə qayıdan Ulu Öndər Heydər Əliyev ölkənin iqtisadi potensialının yüksəlməsinə nail oldu. Həmin dövrlərdə Azərbaycanın dövlət büdcəsi indikindən yüz dəfə aşağı idi. Yəni 250 milyon əhatə edirdi. Həmin dövrdə də Ulu Öndər Heydər Əliyev sosial siyasətə olduqca həssas yanaşırdı və çox əhəmiyyətli fərmanlar imzalayırdı. Qaçqınların və məcburi köçkünlərin sosial vəziyyətinin yaxşılaşması, onların ərzaq təminatı, pensiya müavinətlərinin daim artırılması, emək haqqlarının artması, iqtisadi islahatların artması və bu kimi məsələlərlə bağlı Fərman və qərarlar qəbul etmişdir. 1998-ci ildən başlayaraq, Azərbaycanda iqtisadi sabitlik əldə olundu. Görülən böyük və nəhəng işlərin nəticəsində Azərbaycan 2000-ci ildən özünün uğurlu iqtisadi inkişafına qədəm qoydu və Onun siyasətini uğurla davam etdirən ölkə Prezidenti İlham Əliyev, məhz Azərbaycanı Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu strategiya əsasında quraraq, ölkə-

ni böyük iqtisadi nailiyyətlər əldə etmiş respublikaya çevirmişdir. Birmənalı şəkildə demək olar ki, Ümummilli Liderin titanik səyləri nəticəsində, yaradılan bünövrə və müəyyənləşdirilən siyasət indiki dinamik yüksəlişin ilkin əsası rolunu oynamaqdadır. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin dəfələrlə qeyd etdiyi kimi, Ulu Öndər Heydər Əliyevin siyasəti Azərbaycanın hərtərəfli inkişafına indi də xidmət etməkdədir. Bu gün Prezident İlham Əliyevin xarici siyasətdə əldə etdiyi bütün uğurlar Onun şəxsi müdrikliliyi və diplomatik bacarığı ilə bərabər, eyni zamanda, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin vaxtilə yaratdığı inkişaf strategiyasına söykənir.

Seyfəddin Əliyev, YAP Masallı rayon təşkilatının sədri:

15 İyun Milli Qurtuluş Günü elə bir tarixi gündür ki, bu tarix hər zaman xatırlanmalı və həmişə deyilməlidir: "Ən azı, ona görə ki, müstəqil Azərbaycanın inkişaf tarixi və Azərbaycan dövlətinin quruculuq tarixi, məhz 1993-cü il 15 iyunun başlarıdır. Qeyd edim ki, 1988-ci ilin əvvəllərindən başlayaraq, Azərbaycanda bir dövlət strukturunun və idarəçilik sisteminin dağılması prosesi getməyə başladı. Bu proses, demək olar ki, 1993-cü ildə özünün ən pik nöqtəsinə çatmalı oldu. Bununla da, Azərbaycanda dövlət idarəçiliyi tam dağılmış, süqut etmiş kaosun, anarxiyanın hökm sürdüüyü bir vəziyyət yaratmışdır, vahid idarəçilik sistemi tamamilə məhv olmuşdu. Dövlət tamamilə dağılmış bir vəziyyətdə idi. Eyni zamanda, dövlətdə ayrı-ayrı vəzifə tutan şəxslərin özlərinin hərbi dəstələri mövcud idi. Bu, təkcə Sürət Hüseynovun hərbi dəstələri deyildi. Onunla yanaşı, Rəhim Qaziyevə, İsgəndər Həmidova, Pənah Hüseynov, İsa Qəmbər və Arif Hacıyaya tabe olan hərbi dəstələr idi. Məhz belə bir dövrdə Gəncədə məlum 4 iyun hadisələri baş verdi. 4 iyunun 15 iyuna qədər olan proseslər isə, sanki bir kinoxronikanı xatırladır. Çünki bu müddətdə olan hər gün və hər an deyilməli və xatırlanmalıdır. Bütün bunların hamısı isə ölkədə vətəndaş müharibəsinin başlanğıcı demək idi. Əgər iyunun 8 və 9-da Ulu Öndər Heydər Əliyev xalqın təkidlə tələbi ilə Naxçıvandan Bakıya gəlib, Gəncəyə gəlməsəydi, təbii ki, vətəndaş müharibəsi böyük vüsətlə alovlanacaqdı. Ulu Öndər Heydər Əliyevin, məhz o dövrdə belə bir cəsarətli addım atması böyük bir səriştənin bariz nümunəsi idi. Eyni

zamanda, Azərbaycan xalqı və dövləti üçün böyük bir sevgi nümunəsi idi. Xüsusi olaraq, vurğulamaq istərdim ki, Azərbaycan dövləti və Azərbaycan xalqı 15 iyun 1993-cü il tarixi ilə Ulu Öndərin dərin zəkası və sarsılmaz iradəsi sayəsində birdəfəlik kaos və anarxiyadan qurtulmuş oldu.

Mehdi Balabəyov, YAP Şabran rayon təşkilatının sədri:

- Dünyanın ən görkəmli liderləri Ümummilli Lider Heydər Əliyev siyasətinə böyük anlamda qibtə hissi ilə yanaşırlar. Çünki Ulu Öndər Heydər Əliyev təkcə Azərbaycan coğrafiyası daxilində deyil, bütün bəşəriyyət tərəfindən qəbul olunan böyük bir şəxsiyyətdir. Azərbaycan xalqının ən böyük xoşbəxtçiliyi ondadır ki, onun Ulu Öndər Heydər Əliyev kimi böyük şəxsiyyəti var. Bu şəxsiyyətin böyüklüyü xalqının və millətinin xoşbəxtliyi üçün fədakarlığına görmüş olduğu işlərin evəzi yoxdur. Məhz bu baxımdan, 15 İyun 1993-cü il Azərbaycan xalqının tarixinə ən əlamətdar bir tarixi hadisə kimi daxil olmuşdur. Çünki bu tarix Azərbaycanın xilas və nıcat tarixidir. Xalqın təkidlə tələbi ilə hakimiyyətə gələn Ümummilli Lider Heydər Əliyev Azərbaycan xalqının itirilmiş inamını özünə qaytardı. Geniş ictimaiyyətin davamlı çağırışlarını nəzərə alan Heydər Əliyev 1993-cü il iyunun 9-da Naxçıvandan Bakıya gəldi. Ulu Öndərin bu qayıdışı Vətənin xilas və xalqın qurtuluşu idi. İyunun 15-də Heydər Əliyev Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin Sədri seçildi. Bu gün də mövcud iqtidarın monolit birliyi nəticəsində, Ümummilli Liderimizin qurub-yaratdığı azad, müstəqil, demokratik Azərbaycan Onun müəyyən etdiyi strateji xətlə inamla getməkdə, inkişafını davam etdirməkdədir. Bu xətti əzmlə, dəyanətlə irəli apararı isə Ulu Öndərin layiqli siyasi varisi, praqmatik dövlət xadimi, bütün dünya miqyasında böyük hörmətə və nüfuzla malik Prezidentimiz İlham Əliyevdir. Dövlətimiz və xalqımızın həyatı üçün ən mühüm əhəmiyyət kəsb edən prinsiplər məsələlərdə Prezident İlham Əliyev Ulu Öndər Heydər Əliyevə xas olan möhkəm iradə və qətiyyətli mövqe nümayiş etdirir, Azərbaycan dövlətinin qüdrətini, sarsılmaz təməli malik olduğunu öz məhsuldar fəaliyyəti ilə sübut edir. Prezidentimiz inkişaf etməsi, məhz Qurtuluş Günü ilə başlayıb və həmin siyasət bu gün Prezident İlham Əliyev tərəfindən böyük uğurla davam etdirilir.

Səfa Ağayev, YAP İmişli rayon təşkilatının sədri:

-15 İyun Milli Qurtuluş Günü... Xalqımızın taleyində dönüş anı... Məhz 26 il bundan öncə, tarixin bu günü xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışı ilə müstəqil dövlətçiliyimiz parçalanmaq və məhv olmaq təhlükəsindən, iqtisadi tənəzzüldən və beynəlxalq təcridəndən xilas edilmişdir. 1993-cü ilin yayına doğru ölkəni kaos bürümüş, cəmiyyətdə narahatlıq doğuran proseslər vüsət almışdı. Ona görə də, bu kaosun qarşısını almaq üçün Azərbaycanın tanınmış ziyalıları, elm və incəsənət xadimləri Azərbaycan xalqı adından o zaman Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisini Sədri olan Heydər Əliyevi Bakıya dəvət etdilər. Ümummilli Lider Heydər Əliyev bütün risklərə baxmayaraq, bu dəvəti qəbul etdi. Bununla da, Dahi Şəxsiyyət Heydər Əliyev 1993-cü il iyunun 15-də Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinə Sədr seçildi. Bu tarix Azərbaycan xalqının şüurunda Milli Qurtuluş Günü kimi həkk olundu. Milli Qurtuluş məfkurəsi dedikdə isə, "biz kaostan, anarxiyadan, özbaşnalıqdan, hakimiyyətsizlikdən xilas olmaq" kimi sözləri yada düşür. Amma bunların heç biri deyilişi gözəl sözlər deyil. Bu sözlərin hər birinin arxasında, məhz o sözün etimoloji cəhətdən böyük bir məzmunu dayanır. Ona görə də, məhz o dövrdə Azərbaycan xalqının yeganə ümid yeri Ulu Öndər Heydər Əliyev idi. Çünki bir dövlət, bir xalq ayaqda tutacaq, bu qədər dəyərlər sisteminin hamısına məhdudiyyət qoyulsa, əlbəttə ki, bu, mütləq dağılmalıdır. Məhz bütün bunları təmin edəcək və bu böyük işlərin öhdəsindən gələ biləcək yeganə şəxs Ulu Öndər Heydər Əliyev idi. 1993-cü ilin 15 iyununda Milli Məclisə Sədr seçildikdən sonra Ulu Öndər Heydər Əliyev öz fəaliyyəti ilə Azərbaycan dövlətçiliyi, xalqın milli-mənəvi birliyi, ordunun güclənməsi, iqtisadiyyatın yenidən təşkili, bütün maliyyə məsələlərinin yenidən qaydaya salınması və bir dövlətin var olması üçün nə vacib sayılırdısa, onu etmiş oldu. Məhz o vaxt Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən atılan addımlar müstəqil Azərbaycanın bugünkü inkişafını təmin etmiş oldu. Hazırda Azərbaycanın inkişaf etməsi, məhz Qurtuluş Günü ilə başlayıb və həmin siyasət bu gün Prezident İlham Əliyev tərəfindən böyük uğurla davam etdirilir.

RƏFİQƏ HÜSEYNOVA

Milli Qurtuluşdan başlanan yüksəliş yolu

1993-cü il iyunun 15-i Azərbaycan tarixinə Milli Qurtuluş Günü kimi daxil olub. Bu gün Ulu Öndər Heydər Əliyev ikinci dəfə hakimiyyətə gəlişi ilə dövlətçiliyimiz yox olmaq təhlükəsindən xilas edilib. Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyev xilaskarlıq missiyası ilə dövlət müstəqilliyini qoruyaraq, respublikada tüğyan edən ictimai-siyasi böhranı aradan qaldırdı və ölkəmizdə inkişafın təməlini qoydu. Azərbaycanın ictimai-siyasi həyatında mühüm rol oynayan Milli Qurtuluş Günü ilə bağlı YAP Ağcabədi rayon təşkilatını sədri Rövşən Əhmədov "Səs" qəzetinə verdiyi açıqlamada fikirlərini ifadə etdi:

- Beynəlxalq miqyasda etibarlı tərəfdaş, demokratik ölkə kimi tanınan müstəqil Azərbaycanın keçdiyi inkişaf yolunun təməli 15 İyun Milli Qurtuluş Günündə qoyulub. Ulu Öndər Heydər Əliyevin 1993-cü ildə xalqın təkidli tələbi ilə hakimiyyətə qayıdışı Azərbaycanda böyük uğurlara, xalqın sosial rifah halının yaxşılaşdırılmasına, dövlətimizin dünyada yerinin və rolunun möhkəmlənməsinə səbəb oldu. Azərbaycanın müstəqil dövlət kimi təbii sərvətlərinə sahib çıxması, milli mənafeğini, iqtisadi və strateji maraqlarını müdafiə etmək gücünə malik olması Ulu Öndər Heydər Əliyevin uğurlu siyasətinin məntiqi nəticəsidir. Bütün həyatını Azərbaycanın və xalqın taleyi ilə bağlayan Ulu Öndər Heydər Əliyev müstəqil dövlətimizin tarixinə yaradıb. Müstəqilliyimizin ilk illərinə diqqət yetirsək, ictimai-siyasi vəziyyətin gərginliyini və belə bir zamanda, Azərbaycanın uçurum qarşısında olduğunu daha aydın görmək olur. Ölkədə kaos, anarxiya və özbaşnalıq baş alıb ge-

dirdi. Ulu Öndər Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışı Azərbaycanın qarşısında yeni-yeni imkanlar açdı və uğurların təməlini qoydu. Əlbəttə ki, bu gün böyük fəxrətlə söz açdığımız uğurların yolu çətin, ağır və məşəqqətli yoldan başlanıb. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışı yenidən qazanılmış, dövlət müstəqilliyini itirmək təhlükəsi qarşısında qalan ölkəmizin ictimai-siyasi və iqtisadi-hərbi problemlərinin uğurlu həlli ilə tarixi hadisəyə çevrildi. Azərbaycanı, Azərbaycan xalqını böyük bəladan, dəhşətli fəlakətdən Heydər Əliyev fenomeni, Heydər Əliyev cəsəreti və müdrikliyi qoruyub saxladı. Əgər Böyük Şəxsiyyət Ulu Öndər Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışı ölkədəki ab-hava tam dəyişdi. Ulu Öndər fəaliyyəti, iradəsi və xalqa arxalanması, xalqın da öz Müdrik Liderinə güvənməsi və geniş xalq məhəbbəti vəhdətdə birləşdiyindən, Azərbaycan dövlətçiliyi məhv olma təhlükəsindən xilas oldu. Sonrakı mərhələdə ölkəmizdə iqtisadi sabitliyin təmin edilməsi, tənəzzülə uğramasının qarşısının alınması və yeni dövrün tələblərinə uyğun şəkildə islahatların həyata keçirilməsi önəmli idi ki, Ümummilli Lider müdrikcəsinə dövrün irəli sürdüğü

bu tələbləri müstəqil Azərbaycan dövlətində ardıcıl şəkildə həyata keçirdi.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin uzaqgörən siyasətinin nəticəsidir ki, ölkəmizdə "atəşkəs" elan olundu, "Əsrin Müqaviləsi" imzalandı, ölkənin inkişaf strategiyasının əsası qoyuldu. Ölkənin sənaye ölkəsinə çevrilməsində, hərbi potensialının güclənməsində, kadr potensialının hazırlanmasında və s. proseslərdə uğurlar müsbət olundu və bütün sahələrdə dönüş yarandı. Böyük Şəxsiyyət Heydər Əliyevin siyasi kursu nəticəsində, Azərbaycanın dünyaya inteqrasiya olunmasına töhfələrini verdi.

Bu gün ölkəmizdə Ümummilli Liderin əsasını qoyduğu siyasətin Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilməsi nəticəsində, Azərbaycan uğurla inkişaf edir. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən davamlı islahatlar sayəsində Azərbaycan son 16 ildə özünün iqtisadi müstəqilliyinin təmin olunması yolunda inamlı addımlar atıb. Hər bir ölkənin inkişafında əsas rol oynayan sabitliyin möhkəmlənməsi əsasında Azərbaycanda iqtisadi imkanların genişlənməsi üçün biri-birindən əhəmiyyətli layihələrin icrası sürətləndirilir. Azərbaycanın bütün sahələrdə, davamlı olaraq uğurlar qazanmasında 2004-cü ildən etibarən Prezident İlham Əliyevin müvafiq fərmanları ilə qəbul edilən regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair dövlət proqramlarının mühüm rolu olub. Prezident İlham Əliyevin yürütdüyü daxili və xarici siyasət nəticəsində, Azərbaycan ilbəlil güclənir, inkişaf edir və beynəlxalq müstəvidə də öz mövqeyini möhkəmləndirir.

Zümrüd

BSU-da Milli Qurtuluş Günü qeyd olunub

Dünən Bakı Slavyan Universitetində Ulu Öndər Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışının 26-cı ildönümünə həsr olunmuş "15 İyun Milli Qurtuluş Günü" adlı tədbir keçirilib.

Dövlət himninin səsləndirilməsi ilə başlanan tədbiri giriş sözü ilə BSU-nun tərbiyə işləri üzrə prorektoru Xanım Sultanova açaraq, Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin xalqın arzu və təkidli tələbi ilə 1993-cü ildə ikinci dəfə siyasi hakimiyyətə gəldiyini qeyd edib. Ulu Öndərin, müstəqilliyini itirmək təhlükəsi qarşısında olan Azərbaycanı düşdüyü ağır vəziyyətdən və qardaş qırğınından qurtardığını bildirərək, qeyd edib ki, Azərbaycanın daxilində baş verən gərgin proseslər dövlət müstəqilliyini təhlükə altına almışdı. 1993-cü il iyun ayının

15-də Ümummilli Lider Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışı Azərbaycanın tarixinə Milli Qurtuluş Günü kimi daxil oldu.

Tədbir Azərbaycan tarixi və ictimai elmlər kafedrasının dosenti Ərzuman Əmirovun çıxışı ilə davam edib. O, tədbir iştirakçılarını Qurtuluş bayramı münasibətilə təbrik edib və Ulu Öndərin Azərbaycan xalqı qarşısında misilsiz xidmətlərindən danışdı. Ə.Əmirov çıxışında 1993-cü ildə Ulu Öndər Heydər Əliyevin yenidən hakimiyyətə qayıdışından sonra Azərbaycanda əldə olunan uğurlardan, xalqın rifahının yaxşılaşmasından, dövlətimizin dünyada yerinin və rolunun möhkəmləndirilməsindən söz açıb.

Sonda "Milli Qurtuluşdan intibaha" adlı sənədli film nümayiş olunub.

Zümrüd BAYRAMOVA

YAP Qusar rayon təşkilatı Milli Qurtuluş Gününe həsr olunmuş tədbir keçirib

ölkə rəhbərliyinə qayıtdı. Bu, sözün əsl mənasında, "Ömrümün qalan hissəsini də xalqıma qurban verirəm" deyən Ulu Öndərin xalqı və vətəni qarşısında misilsiz fədakarlığı idi".

Tədbirdə çıxış edən YAP Qusar rayon təşkilatının gənclər birliyinin sədri Nahid Hacıyev və rayon təşkilatının idarə heyətinin üzvü Zahir Mustafayev bildirdilər ki, Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin qurub-yaratdığı, müstəqilliyə

YAP Qusar rayon təşkilatında 15 İyun Milli Qurtuluş Gününe həsr olunmuş tədbir keçirib. Tədbir iştirakçıları əvvəlcə Ulu Öndər Heydər Əliyevin abidəsi önünə gül dəstələri düzərək, xatirəsini ehtiramla yad ediblər. Heydər Əliyev Mərkəzinin iclas zalında davam etdirilən tədbiri giriş sözü ilə açan YAP Siyasi Şurasının üzvü, rayon təşkilatının sədri David İbraximov bildirdi ki, 15 iyun 1993-cü il

xalqımızın qurtuluş və qəhrəmanlıq tarixidir: "Bu tarix Ulu Öndər Heydər Əliyevlə Azərbaycan xalqının sarsılmaz birliyinin və həmrəyliyinin rəmzi təəcəssümüdür. 15 iyun tarixi Azərbaycanın böyük faciə və məşəqqətlərdən qurtuluşunun həqiqi ifadəsinə, inkişaf və tərəqqi ilə səciyyələnən yeni mərhələsinin başlanğıcına çevrilmişdir. Azərbaycan xalqının azadlığının, müstəqil dövlətçiliyinin, müqəddəratının həll edildiyi bu ağır günlərdə Ulu Öndər xalqının təkidli tələbi ilə

qovuşdurduğu Azərbaycan hazırda Möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyevin rəhbərliyi altında sürətlə inkişaf edir və qarşıya qoyduğu hədəflərə doğru inamlı irəliləyir.

Daha sonra partiya sıralarına yeni qəbul olunmuş bir qrup gəncə üzvlük vəsiqəsi təqdim olunub.

Tədbirin sonunda Ulu Öndər Heydər Əliyevə həsr olunmuş videoçarx nümayiş etdirilib.

NƏZAKƏT ƏLƏDDİNQIZI

Britaniya jurnalında "1948-1953-cü illərdə azərbaycanlıların Ermənistandan sürgün edilməsi" adlı məqalə dərc olunub

Beynəlxalq Münasibətlərin Təhlili Mərkəzinin idarə heyətinin sədri Fərid Şəfiyevin Böyük Britaniyanın nüfuzlu dərgisi olan "Müsəlman azlıqlarının məsələsi" jurnalında "1948-1953-cü illərdə azərbaycanlıların Ermənistandan sürgün edilməsi" adlı akademik məqaləsi dərc olunub.

Mərkəzdən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, məqalədə SSRİ rəhbərliyinin İkinci Dünya müharibəsindən sonra Türkiyəyə qarşı ərazi iddiaları və bunun nəticəsində ermənilərin xaricdən repatriasiya və azərbaycanlıların Ermənistandan sürgün edilməsindən bəhs olunur. Sovet İttifaqı və Azərbaycan arxivlərindən əldə olunmuş material əsasında aparılmış elmi araşdırmada Sovet İttifaqı rəhbərliyinin Cənubi Qafqazda

Abstract
This article investigates the underlying reasons and processes for the resettlement of Azerbaijanis from Armenia in 1948-1953—an undertaking sanctioned by Josef Stalin under the official mandate of strengthening the cotton-growing industry in the Kara-Araz lowland region of Azerbaijan. The decree, which the Soviet leader signed in 1947, also contained a clause on the necessity of vacating places in Armenia for foreign repatriates—a project launched by Moscow in pursuit of territorial claims on Turkey in 1946-1949. This resettlement project registered the ethnic-territorial dispute between Armenia and

gedən siyasi və etnik proseslərə təsiri təhlil edilir. Qeyd etmək lazımdır ki, bu, ingilisdilli akademik dərgidə 1948-1953-cü illərdə azərbaycanlıların Ermənistandan sürgün edilməsinə həsr olunmuş ilk elmi məqalədir.

15 iyun 2019-cu il

“Milli Qurtuluşa gedən yol”

Bu mövzuda Daşkəsəndə 15 İyun Milli Qurtuluş Günü ilə bağlı dəyirmi masa keçirilib

Dünən Daşkəsən rayon icra hakimiyyətinin təşkilatçılığı ilə 15 İyun Milli Qurtuluş Günü münasibətilə “Milli Qurtuluşa gedən yol” mövzusunda dəyirmi masa keçirilib. Daşkəsən rayon icra hakimiyyətinin konfrans zalında keçirilən tədbirdə rayon icra hakimiyyəti başçısının müavini Namiq Süleymanov xalqımızın həyatında bu günün böyük tarixi əhəmiyyəti və 1993-cü ildə ölkəmizdə yaranmış vəziyyətlə bağlı geniş məlumat verib.

O, qeyd edib ki, tariximizə Milli Qurtuluş Günü kimi daxil olmuş 15 iyun, sadəcə, təqvim bayramı deyil, böyük ictimai-siyasi və tarixi əhəmiyyətə malik bir gündür: “Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin 1993-cü il iyunun 15-də yenidən hakimiyyətə qayıtması xalqımızın çoxəsrlik tarixinə taleyüklü möhtəşəm siyasi hadisə kimi daxil olmuşdur. Tale elə götürüb ki, 1991-1993-cü illər

müstəqilliyimizin ilk illərinə təsadüf etsə də, ölkəmizin müasir tarixində hərc-mərclik, özbaşınalıq və anarxiya dövrü kimi xatırlanır.

Həmin dövrdə yalnız bir çıxış yolu var idi. Bu çıxış yolu görkəmli dövlət xadimi, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin

Sədri, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri Heydər Əliyevin Bakıya dəvət olunmasından ibarət idi. Xalq Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışını təkidlə tələb edirdi. Bu müraciətləri nəzərə alan dahi rəhbər Bakıya qayıtdı. Bu qayıdış xalqın istəyi və tarixi zərurət idi. Bu qayıdış insanların qəlbinə bir inam və rahatlıq toxumu səpdi və ölkənin təhlükələrdən xilas olacağına inamı artırdı.

N.Süleymanov, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanın bugünkü sürətli inkişafından da danışıb.

Digər çıxış edənlər də bildiriblər ki, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin adı ilə bağlı olan Milli Qurtuluş Günü Azərbaycan tarixinin şanlı qürur səhifəsinə çevrilib. Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi uğurlu daxili və xarici siyasət Azərbaycanın inkişafını daha da sürətləndirib. Bu işə, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu siyasətin davamlığından xəbər verir.

Tədbirin sonunda “Qurtuluş mübarizəsinin qalibi” adlı sənədli film nümayiş olunub.

RƏFİQƏ KAMALQIZI

Kürdəmirdə Milli Qurtuluş Günü münasibətilə tədbir keçirilib

Dünən Yeni Azərbaycan Partiyası Kürdəmir rayon təşkilatı 15 İyun Milli Qurtuluş Gününa həsr olunmuş dəyirmi masa keçirib. Rayon təşkilatının qərargahında keçirilən tədbirdə YAP Kürdəmir rayon təşkilatının fəalları, rayon təşkilatının şura və idarə heyəti üzvləri, gənclər birliyinin və qadınlar şurasının üzvləri, rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri, ziyalılar, idarə, müəssisə və təşkilat rəhbərləri iştirak ediblər.

Tədbir iştirakçıları əvvəlcə Ulu Öndərin Yeni Azərbaycan Partiyasının Kürdəmir rayon təşkilatının foyesindəki büstü önünə gül dəstələri düzüblər.

YAP Kürdəmir rayon təşkilatının sədri Ağali Kərimli tədbir iştirakçılarına Milli Qurtuluş Günü münasibətilə təbrik edərək, məruzə ilə çıxış edib. A.Kərimli qeyd edib ki, Milli Qurtuluş Günü xalqımızın müstəqillik illərində qeyd etməyə başladığı ən əziz

bayramlardan biridir: “Bu, bizim müstəqil dövlətimizin xilas bayramıdır və bu Qayıdış Azərbaycan dövlətini, müstəqilliyini, xalqımızın qürurunu, tarixini, bu gününü özünə qaytardı, Azərbaycan xalqının və Azərbaycan Respublikasının tarixinə Milli Qurtuluş Günü daxil oldu. 2003-cü ildən Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi uğurlu siyasət sayəsində, Azərbaycan güclü, qüdrətli, firavan, təhlükəsiz dövlət, ölkə kimi tanınır və qəbul olunur. Ən başlıcası isə, insanlar rahat yaşayır, gələcəyə ümidlə baxır”.

Tədbirdə rayon təşkilatının idarə heyətinin üzvü, rayon ziyalılar cəmiyyətinin sədri Sabir Novruzov, şura üzvü, “Qarabağ” ərəzi ilk partiya təşkilatının sədri Mehriban Abdurrahmanov, rayon təşkilatının şura üzvü Qasım Hüseynov və rayon təşkilatının gənclər birliyinin sədri Rauf Abuşov və digərləri çıxış edərək, Ulu Öndər Heydər Əliyevin ikinci dəfə siyasi hakimiyyətə tarixi qayıdışından sonrakı fəaliyyətindən, yeritdiyi siyasətin ən mühüm və ən başlıca cəhəti respublikamızın müstəqilliyinin qorunub-saxlanması, Azərbaycan dövlətçiliyinin inkişaf etdirilməsindən ətraflı danışıqlar.

R.KAMALQIZI

Şabranda “Nəsimi İli” ilə bağlı növbəti müsabiqə keçirilib

Dünən YAP Şabran rayon təşkilatı, Şabran Rayon Təhsil Şöbəsi və Poeziya Evinin birgə keçirdiyi “Nəsimi şeirlərinin ən yaxşı qıraətçisi” mövzusunda rayon məktəbliləri arasında müsabiqə keçirilib. Heydər Əliyev Mərkəzində müsabiqədə iştirak edən qaliblərlə görüşdə YAP Şabran rayon təşkilatının sədr müavini Fikrət Nuşiyev çıxış edərək bildirdi ki, dövlət başçısı İlham Əliyevin Sərəncamı ilə görkəmli Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri İmadəddin Nəsiminin 650 illik yubileyi ilə əlaqədar 2019-cu il “Nəsimi İli” elan ediləndir. Bu şairə verilən dəyər, hörmət və ehtiramın, mədəniyyətə, şeirə, sənətə və onların inkişafına verilən böyük diqqətin nəticəsidir.

Tədbirdə rayon təhsil şöbəsinin məsul

işçisi Fərəh Mahmudova çıxış edərək qeyd edib ki, söz sənətinin son dərəcə qiymətli incilərini meydana gətirmiş bu filosof-şair yalnız Azərbaycanın deyil, eləcə də türk edəbiyyatının təkmilləşməsinə töhfələr verib. İmadəddin Nəsimi Azərbaycan xalqının ümumbəşər mədəniyyətinə bəxş etdiyi qüdrətli söz ustalarındandır.

Sonra birinci yerə layiq görülmüş Hacıqaraqaşlı kənd ümumi orta məktəbin şagirdlərinin hazırladıkları kompozisiya iştirakçılara təqdim olunub.

Sonda müsabiqə iştirakçılarına qalibləri Fəxr Fərman və qiymətli hədiyyələrlə mükafatlandırılıblar.

R.HÜSEYNOVA

Qrant mikrobları...

Sevinc Osmanqızının növbəti fitnəkarlığı...

Hazırda ictimai-siyasi proseslərin mühüm tərkib hissəsinə çevrilmiş sosial şəbəkələr və sosial media vasitələri ictimai əhəmiyyətli problemlərin müzakirəsi baxımından, mühüm əhəmiyyət daşıyır. Bu baxımdan, siyasi proseslərin subyektlərinin sosial şəbəkələrdə fikirləri və hərəkətləri də diqqəti cəlb edir.

Son dövrlərdə xaricdə erməni diasporunun, eləcə də, antimirli dairələrin birbaşa təbliğat rəportuna çevrilən radikal qruplar öz internet resurslarından istifadə edərək vətəndaşları itaətsizliyə çağırır, çirkin siyasi maraqlarına uyğun spekulasiyalar edirlər. Bu baxımdan, Amerikada oturan jurnalistikanın "təxribatçılıq janrı"nda müxtəlif nümunələr yaradan, fəaliyyətinin birbaşa ermənilərlə sinxronlaş-

dıran Sevinc Osmanqızı son günlər yenidən cinayətkar "müdafiəsinə" çıxıb. Belə ki, onun bu günlərdə "Realliq.info" saytının baş redaktoru İqram Rəhimovun konkret cinayət əməlinə görə həbsinə siyasi rəng verməsi və bu istiqamətdə spekulasiyaları diqqətdən yayınmır.

Dəyişilməyən xislət

S.Osmanqızının da hazırda cinayətkar şəxsin müdafiəsinə qalması təəccüb doğurmur. Çünki eyni xislətli S.Osmanqızı da, konkret olaraq, bu şəbəkənin bir mərkəzindən idarə olunduğunu təsdiq edən qrant mikroblarıdır. ABŞ-da fəaliyyətinin birbaşa ermənilərlə sinxronlaşdırılan Sevinc Osmanqızı sözügedən məsələyə siyasi rəng verməsi və bu istiqamətdə spekulasiyaları diqqətdən yayınmır. "Siyasi məhbus" məsələsini özləri üçün biznes sahəsinə çevirən, varlanmaq, qrant almaq ehtirası ilə yanan, eyni zamanda, dünya ictimaiyyətinin diqqətini cəlb etmək istəyən, özlərindən "demokratik" obraz yaratmağa cəhd edən bu qrant mikrobları bir daha göstərdi ki, Sorosun mənəvi qızı sayılan Sevinc Osmanqızı, həqiqətən də, əxlaqsızlığın mərkəzində dayanır. Və nifrət edilən ən əsas məsələ isə onların özlərini həyasızcasına azərbaycanlı adlandırmalarıdır. Rəzil, əxlaqsız və bişərəflik simvolları olan Ə.Kərimli və S.Osmanqızı bilməlidir ki, bu gün cinayətkarın müdafiəsinə qalxsa da, xalq onları heç vaxt bağışlamayacaq və məhz Azərbaycan dövlətinin və xalqının qarşısında xəyanət və satqıncılıqlarına görə mütləq, amma mütləq cavab verməli olacaqlar!

manqızı Azərbaycandakı islahatları tamamilə fərqli şəkildə dünyaya çatdırmaq istəyirlər: "Onların qibləsi ABŞ-dır Belələrinin məqsədi isə cinayət faktından diqqəti yayındırmaq və ənənəvi "siyasi məhbus" məsələsini gündəmə gətirməklə, bundan dividend götürməyə çalışmaqdır. Şəbəkənin bu məkrli ssenarilərini Sevinc Osmanqızı vasitəsilə döviyyəyə buraxmaları da təsadüf sayılmamalıdır. "Siyasi məhbus" məsələsini özləri üçün biznes sahəsinə çevirən, varlanmaq, qrant almaq ehtirası ilə yanan, eyni zamanda, dünya ictimaiyyətinin diqqətini cəlb etmək istəyən, özlərindən "demokratik" obraz yaratmağa cəhd edən bu mənəfi qruplarının növbəti addımları onların qaragüruh xislətini bir daha göstərdi. Görünən budur ki, xarici təxribatçı, ermənipərəst dairələrin dəstəyi ilə bu mövzunu ortaya atmaqla destruktiv və antimilliyetlərini artırmaq üçün bolluca qrant alıblar".

Siyavuş Novruzov:
"Əli Kərimli və Sevinc Osmanqızının qibləsi ABŞ-dır"

YAP İcra katibinin müavini, millət vəkili Siyavuş Novruzovun dediyinə görə, bu gün qibləsini tanımayan Əli Kərimli və Sevinc Os-

manqızı Azərbaycandakı islahatları tamamilə fərqli şəkildə dünyaya çatdırmaq istəyirlər: "Onların qibləsi ABŞ-dır Belələrinin məqsədi isə cinayət faktından diqqəti yayındırmaq və ənənəvi "siyasi məhbus" məsələsini gündəmə gətirməklə, bundan dividend götürməyə çalışmaqdır. Şəbəkənin bu məkrli ssenarilərini Sevinc Osmanqızı vasitəsilə döviyyəyə buraxmaları da təsadüf sayılmamalıdır. "Siyasi məhbus" məsələsini özləri üçün biznes sahəsinə çevirən, varlanmaq, qrant almaq ehtirası ilə yanan, eyni zamanda, dünya ictimaiyyətinin diqqətini cəlb etmək istəyən, özlərindən "demokratik" obraz yaratmağa cəhd edən bu mənəfi qruplarının növbəti addımları onların qaragüruh xislətini bir daha göstərdi. Görünən budur ki, xarici təxribatçı, ermənipərəst dairələrin dəstəyi ilə bu mövzunu ortaya atmaqla destruktiv və antimilliyetlərini artırmaq üçün bolluca qrant alıblar".

Beləliklə, Azərbaycan dövlətinin əleyhinə həyata keçirilən bün-

tün çirkinliklərin içindən Ə.Kərimli və onun Avropadakı, ABŞ-dakı qrantdaşları dayanır. Sevinc Osmanqızı, Ə.Kərimli, O.Teymurxan və digər radikal qrupları bir amal birləşdirir: öz şəxsi maraqları naminə Azərbaycanı qurban vermək...

Beləliklə, AXCP sədri Ə.Kərimli və trolları bir tərəfdən, ABŞ-da oturmaq, xarici kəşfiyyatçılara altına "yığılan" bu vasitə ilə xəyanətlərini sürdüren Sevinc Osmanqızı başqa tərəfdən, Fransada erməni maraqlarına nöqərgilik edən Qənimət Zahid bir tərəfdən, digərləri isə, öz tərəflərindən müxtəlif təbəqəli insanlara qarşı reketçilik edib, cinayətlər törətmiş İqram Kərimova "siyasi məhbus" donunu geyindir-məklə, "kim birinci qapdısa, qapdı" oyunun nəticəsini görməkdir. Və İqram Kərimov məsələsi də burada yeni saxtakarlıq növünün göstəricisidir. Əlbəttə ki, hər bir bən-zər şər-böhtan əməllərinin ifşa olunması dəfələrlə sübuta yetirilib. Məhz İqram Kərimov məsələsi də heç bir uğur qazana bilməyəcək. Azərbaycana nifrət edən bu şəxslərin əsl üzü budur. Onlar şəxsi maraqlarını dövlətin və xalqın maraqlarından üstün tutduqları üçün mənəvi nöqtəyi-nəzərdən, xəyanətkardılar və fəraridən başqa bir şey deyillər.

R.HÜSEYNOVA

Əli Kərimli bayrağımızın dalğalanmasından narahatdır...

AXCP sədri, əslində, bununla nə qədər ucuz, qara qəpiyə satılan siyasi fahişə olduğunu növbəti dəfə isbatlamış oldu

Bu günlərdə xalqımız 15 İyun Milli Qurtuluş Gününü böyük ictimaiyyəti hissi ilə qeyd etməkdədir. Ölkəmizin müxtəlif yerlərində, hətta ən ucqar bölgələrində, o cümlədən, ölkə xaricində yaşayan soydaşlarımız bu fərəhli günü qürurla yaşamaqdadırlar. Xilas, inkişaf, intibah və tərəqqi yolumuzun başlanğıcı olan Milli Qurtuluş reallığı Azərbaycanımızın dünya xəritəsindən silinməməsi, bayrağımızın əbədiyyən dalğalanması faktorunun isbatı, sübutu, gerçəkliyidir və bütün bunlara görə biz - Vətəninin, dövlətinin hər qarışını sevən azərbaycanlılar Ulu Öndər Heydər Əliyev xilas-karlığına, qətiyyətinə və iradəsinə baş əyirik!

günlərdə dərde-qəmə düşür ki, xalq hakimiyyətə Heydər Əliyevi gətirdi və Onun rəhbərliyi ilə bu ünsürləri siyasi səhnədən süpürüb atdı!

Belə bir gündə qürurla dalğalanan, dalğalandırılan üçrəngli bayrağımıza belə, dil uzadanlar da var ki, onlardan biri də AXCP-Müsavat İttifaqında dövlət müşaviri postunda oturan, bu gün AXCP adlı satqınlar partiyasına sədrlik edən Əli Kərimlidir.

Əli Kərimli bu günlərdə 5 km 100 m uzunluqda Dövlət Bayrağımızı yüksəldən, çiyinlərində daşıyan general və zabitlərimizə qarşı öz çirkin, şeytançılıq kampaniyasını aparır

Düz 26 ildir ki, hakimiyyətə deyil, məhz xalqa, dövlət maraqlarına qarşı

müxalifətçilik, qaragüruhçülük edən, Azərbaycan dövlətinin və xalqının bütün uğurlarına qara yaxan şərbaz Ə.Kərimli bu günlərdə 5 km 100 m uzunluqda Dövlət Bayrağımızı yüksəldən, çiyinlərində daşıyan general və zabitlərimizə qarşı öz çirkin, şeytançılıq kampaniyasını aparır. Bayrağımızı 5000 nəfər heyətlə çiyinləri üzərində daşıyan oğullarımıza qarşı, hətta ermənidən bəzər düşmən münasibəti sərgiləyən Ə.Kərimli, əslində, bununla nə qədər ucuz, qara qəpiyə satılan siyasi fahişə olduğunu növbəti dəfə isbatlamış oldu. Sosial şəbəkədə klaviatura qəhrəmanlığı xəstəliyinə bulanmış bu məxluq üçün, sadəcə, bir bəhanə olmalıdır ki, dərhal həmin ətrafda var-gəl edib, klounluq nümayişi göstərsin. Hətta ona qalsa, öz sərəsəm sualları ilə bayrağını sevən oğul və qızlarımıza sual edər ki, Dövlət Bayrağına nəyə görə bu qədər hörmət göstərir, onu bu qədər sevir, əziz tutur, dalğalandırırsınız? Ancaq AXCP sədri birdəfəlik anlamalıdır ki, xalq zətan onu və ətrafındakı xainləri rədd edib. O, dərk etməlidir ki, Azərbaycan xalqı, nəinki Milli Qurtuluş Günündə, eləcə də, digər şərəfli tarixlərdə bayrağımızı dalğalandırmaqda, dövlətini, Prezidentini, Ali Baş Komandanını sevməkdə davam edəcək, Qarabağımıza da, İrevanımıza da bu bayrağı sevmə, onun üçün ölməyə gətirməyə hazır olan oğul-qızlarımız sancacaq! Ə.Kərimli və onun kimi ünsürlər isə buna qətiyyətlə şübhə etməsənlər...

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

İntellektualların "Nar" kuboku uğrunda mübarizəsi davam edir

Təhsilə, elmə və maariflənmənin təbliğinə xüsusi önəm verən "Nar"-ın baş sponsorluq etdiyi "Breyn Rinq" intellektual yarışlarının on üçüncü mövsümü davam edir. Kubok uğrunda mübarizədə aparacaq 3 komandanın adı artıq məlumdur. Onlar "Gəncə", "Nar" və "Kapital" komandalarıdır.

Qeyd edək ki, bu ilin martından başlayan yarışın on üçüncü mövsümü respublikanın 17 bölgəsi və 11 ali məktəbini təmsil edən 34 komanda ilə başlayıb. Komandalar yarışın baş sponsoru olan "Nar" tərəfindən təsis edilmiş "Nar" kuboku uğrunda mübarizə aparırlar. "Nar" kubokunun sahibi iyun ayında məlum olacaq.

Yarışlar hər həftənin bazar günü saat 20:00-da İctima Televiziyada yayımlanır. "Breyn Rinq" həvəskarları bu intellektual yarış izləməklə yanaşı, həm də "Nar"-dan hədiyyə qazanmaq şansı əldə edirlər. Yarış efirde yayımlandığı saatda "Nar"-ın "Facebook" səhifəsində paylaşılan suala ən tez cavab verən şəxslər müxtəlif hədiyyələrlə təltif edirlər. May və iyun aylarının qalibləri İsrail Əhmədov, Mikayıl Mikayıllı, Əhməd Kamalov, Üzeyir Mehralı və Vüqar Şirinzadədir.

Qeyd edək ki, "Nar" gəncləri stimullaşdırmaq üçün müxtəlif bilik yarışları, intellektual oyunları dəstəkləməyə çalışır və bununla da onların elmə, təhsilə, biliyə olan marağını artırmağa səy göstərir.

"Azerfon" şirkəti ("Nar" ticarət nişanı) 21 mart 2007-ci ildə fəaliyyətə başlayaraq qısa bir müddətdə Azərbaycanda telekommunikasiya və mobil rabitə sahəsinin aparıcı şirkətlərindən birinə çevrilib. "Nar" ticarət nişanı Azərbaycanın zəngin mədəni və tarixi irsinin çağdaş həyatla bağlılığının rəmzi olaraq seçilib. "Nar" ölkədə ilk dəfə olaraq 3G texnologiyasını təqdim edib və geniş 4G şəbəkəsini abunəçilərinin istifadəsinə verib. "Nar" şəbəkəsi hazırda ölkə ərazisinin 97%-ni (işğal olunmuş ərazilər istisna olmaqla) əhatə edir və 7500-dən artıq baza stansiyası ilə 2,2 milyondan çox abunəçiyə yüksəkkeyfiyyətli xidmət göstərir.

15 iyun 2019-cu il

İkram Kərimov üzərində oynanılan “siyasi məhbus” tamaşası

Yaxud xainlərin əlinə yeni grant girəvəsi düşüb

Sirr deyil ki, istər dağıdıcı müxalifət “liderləri”, istərsə də onların Qərb ölkələrində “dis-sident”, yaxud “siyasi mühacir” statusu altındakı quyuqları, əllərinə düşən hər bir fürsətdə, Azərbaycan dövlətinin əleyhinə müxtəlif kampaniyalara başlayırlar.

Sosial şəbəkələr vasitəsi ilə canlı yayımlara çıxmaqla, ölkəmiz əleyhinə ağız dolusu nağıllar uyduran sözügedən ünsürlər yığnağı, hər bir addımlarını məqsədlilik şəkildə atdıqlarını da gizlətmirlər. Ümumiyyətlə, hər bir şantaj, böhtan və sabotajçılıq cəhdlərindən açıq-aşkar grant qoxusunun gəldiyi göz önündədir. İstər insan haqları, istər söz və ifadə azadlığı, istərsə də digər məsələlərdə özlərini ülgücləyən, yaxa-başlarını cıraq haray-şivən qoparan xain məxluqlar toplusu, hətta alacaqları qrantlar uğrunda da bir-birləri ilə bəhşə girməkdən çəkinmirlər.

Reket jurnalist İkram Kərimovun həbsi ətrafında da eyni hal yaşanır

Sağlam düşüncəli ictimai rəy, dəfələrlə belə halların şahidi olub ki, sosial şəbəkələrdə hər hansı bir sifarişli mövzu ətrafında, xüsusilə, “siyasi məhbus” məsələlərində çıxır-bağır salan sözügedən tiplər əldə edə-cəkləri qrantlardan dolayı, bir-birlərinə qənim kəsilirlər. Görünür, növbəti məsələdə də - reket jurnalist İkram Kərimovun həbsi ətrafında da eyni hal yaşanmaq üzrədir.

Misal üçün, artıq AXCP sədri Əli Kərimli və trolları bir tərəfdən, ABŞ-da oturub, xarici kəşfiyyatçıların altına “yığılan”, bu vasitə ilə xəyanətlərini sürdüren Sevinc Osmanqızı başqa tərəfdən, Fransada erməni maraqlarına nökrçilik edən Qənimət Zahid bir tərəfdən, digərləri isə, öz tərəflərindən müxtəlif təbəqəli insanlara qarşı reketçilik edib, cinayətlər törətmiş İ.Kərimova “siyasi məhbus” donunu geyindirməyə başlayıblar. Çünki ortada qrantlar var və həmin qrantları, necə deyirlər, kim birinci qapdısa, qapdı... Bunun üçün isə şər, böhtan atmaq, ölkənin nüfuzlu siyasi xadimlərinə qarşı çamur yaxmaq kampaniyalarını gerçəkləşdirmək lazımdır ki, onlar belə məsələlərdə pərgardırlar.

İkram Kərimovun

qanunazidd əməlləri nəticəsində, həbs olunacağını hiss etdiyi üçün, yüksək rütbəli dövlət məmurunu hədəfə alır, onu davamlı tənqid atəşinə tutur, bununla da, “siyasi məhbus” donunu keçirir başına

Başqa tərəfdən, onu da qeyd edə bilərik ki, jurnalist adına ləkə gətirərək, reketçilik fəaliyyəti ilə məşğul olan şəxslər, elə İ.Kərimovun özü də, işlətdikləri qanunazidd əməlləri nəticəsində, həbs olunacaqlarını hiss etdikləri halda, hansısa bir yüksək rütbəli dövlət məmurunu hədəfə alır, onu davamlı surətdə tənqid atəşinə tuturlar. Burada da “siyasi məhbus” məsələsi gündəmə gəlir. Daha dəqiq desək, “siyasi məhbus” kimi yuxarıda adları hallanan və hallanmayan xainlər toplusunun dəftərlərinə düşürlər. Sifarişlər isə, öz yerində. Əlbəttə ki, baş verənlərin hər biri oynanılan uğursuz teatral tamaşalardır və İ.Kərimov məsələsi də burada yeni saxtakarlıq növünün göstəricisidir. Bu adam, açıq-aşkar sübut edir ki, öz reketçilik fəaliyyətini “siyasi məhbus” məsələsinə doğru yönəldir, nəticədə, xainlər toplusu onu bu “statusda” təqdim etməklə, həm özlərinin grant maraqlarını reallaşdırmağa çalışır, həm də bu vasitə ilə gündəmədə qalmağa cəhdlər göstərir. Əlbəttə ki, hər bir bənzər şər-böhtan əməllərinin ifşa olunması, dəfələrlə sübuta yetirilib. Məhz İ.Kərimov məsələsi də bu sıradandır və oynanılan tamaşa onlara heç bi uğur qazana bilməyəcək.

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

Müxalifət yararsız məxluqlara çevrilib

Son vaxtlar “Milli Şura”, AXCP və Müsavat sosial şəbəkələrdə Azərbaycan atributlarını təhqir edən, milli hissiyata toxunan videogörüntülər yayır, şər və böhtan xarakterli məlumatları paylaşırlar. Bütün bunlar, bir daha onu təsdiq edir ki, bu şəxslər müstəqil deyillər, onları xarici anti-Azərbaycan qüvvələr təlimatlandırır. Söhbət etdiyimiz müsahiblərimiz də, müxalif başbilənlərin və onların trolllarının qaraxma kampaniyalarının arxasında məkrli xarici dairələrin dayandığını bildirdilər.

“Yurddaş” partiyasının sədri Mais Səfərli: “Bu, müxalifətin bədbəxtçiliyidir”

- Bu gün dünyanın siyasi xəritəsinə nəzər yetirsək, Azərbaycan kimi davamlı siyasi stabilliyin və iqtisadi inkişafın olduğu dövlətlərin azlıq təşkil etdiyini görmək olar. Bu da, ondan irəli gəlir ki, Azərbaycanda bu stabilliyi əldə etmək, iqtisadi inkişafı təmin etmək üçün Ulu Öndər müdrik və uzaqqöhrən siyasət aparıb. Bir sözlə, Azərbaycan dövləti dünya dövlətləri arasında yetərinə hörmətini qazanmış bir dövlətdir. Ölkəmizin güclü inkişafını hər kəs çox yaxşı bilir. Təəssüflər olsun ki, Azərbaycanın həm xaricində, həm də daxilində elə qüvvələr var ki, ölkəmizin parlaq inkişafına qısqançlıqla yanaşırlar. Xüsusilə də, xaricdəki ermənipərəst qüvvələr bunu həzm edə bilmirlər və bu qüvvələr də ölkəmizin inkişafını əngəlləmək üçün, stabilliyi pozmaq üçün çoxçeşidli vasitələrdən istifadə edirlər. Bu gün, çox təəssüflər olsun ki, stabilliyin pozulması yönündə addım atan qüvvələrdən biri də radikal müxalifətdir. Radikal müxalifətin atdığı bu addımlar birbaşa xaricdə

Azərbaycanı istəməyən, inkişafından qısqançlıq hissi keçirən qüvvələrin dəyirmanına su tökmək deməkdir. Bu qüvvələr normal siyasi fəaliyyət göstərmək üçün özlərinin səhvlərini düzəltmək əvəzinə, şər və böhtan kampaniyası ilə gündəmə gəlmək istəyirlər. Ancaq yanılırlar. Bu cür anormal addımları və açıqlamaları ilə cəmiyyətdə nifrət obyektinə çevrilməklə, gözəndən düşürlər. Bu müxalifətin bədbəxtçiliyidir.

“Həftə İçi” qəzetinin baş redaktoru Sevinc Seyidova: “Məkrli qüvvələr “5-ci kolon”dan istifadə edirlər”

- Hər bir vətəndaş dövlət atributlarına sevgi və hörmətlə yanaşmalıdır. Çünki müstəqilliyimizin və dövlətçiliyimizin rəmzi sayılan bu atributlar minlərlə şəhidlərimizin qanı-canı bahasına əldə edilib. Təəssüf ki, müxalifət təmsilçiləri Azərbaycan atributlarını təhqir edir, xalqın milli hissiyatı ilə oynayırlar. Azərbaycanın müstəqilliyini, güclü dövlət olmasını istəməyən xarici qüvvələr cəmiyyətimizdə parçalanma, qarşıdurma yaratmaq üçün bu cür həssas məqamlardan yararlanmağa çalışırlar. Xüsusilə də, erməni lobbisi Azərbaycan atributlarını təhqir edən, xalqımızın milli hisslərini qıcıqlandırmaq üçün sosial şəbəkələrin yaratdığı imkanlardan da istifadə edərək, öz mənfur planlarını həyata keçirməyə cəhd göstərir. Onların bu planlarının rəllaşması üçün daxilimizdəki “5-ci kolon”dan da istifadə edilir. Bu cür “azərbaycanlılar” üçün vətən, dövlət, xalq sevgisi ikinci plandadır. Onlar üçün başlıca meyar şəxsi mənafeleddir. Lakin bu gün Azərbaycan cəmiyyəti birdir, bütövdür. Bu cür cılız oyunlarda cəmiyyətimiz daxilində parçalanmalara nail olmaq və qarşıdurma yaratmaq mümkün deyil. Azərbaycan xalqı öz liderinə inanır və Onu dəstəkləyir.

GÜLYANƏ

Qaragüruhçu şəxslərin kimliyini jurnalistlər ciddi araşdırırsa...

Yaşar Kələntərli: “Bunun cəmiyyətimizə çox böyük xeyri olar”

Son günlər müxalifət düşərgəsinin müxtəlif cinahlarında qarşılıqlı ittihamlar və iddialar səslənməkdədir. Belə ziddiyyətlərdən biri də Qüdrət Həsənquliyevin sədri olduğu BAXCP ilə yaşanır.

“Pənah Hüseyn, Elşad Musayev və Arzuxan Əlizadənin BAXCP sədri, millət vəkili Qüdrət Həsənquliyevlə və parlamentdə təmsil olunan digər partiyaların sədriləri ilə görüşünə etiraz edən qaragüruhçu şəxslərin kimliyini jurnalistlər ciddi araşdırırsa, bunun cəmiyyətimizə çox böyük xeyri olar”. Bu fikirləri BAXCP-

nin baş katibi Yaşar Kələntərli deyib. Onun sözlərinə görə, həmin şəxslər ictimai nüfuzlarının nə olduğunu gözəl bilirlər.

“Fəaliyyətdən daha çox inəkləri ilə tanınan birisinin hansı qapılara düşdüyünü də hamı çox yaxşı bilir”

“Onların vaxtilə parlamentə iqtidarın dəstəyi ilə düşmək üçün

hansı oyunbazlıqlardan çıxdıqlarını isə mən çox yaxşı bilirəm”, deyərək bir sıra məqamları unuttuğunu bildiren BAXCP funksioneri daha bir xatırlatmanı edib: “2010-cu ilin parlament seçkilərində Yasamaldan İsa Qəmbərin alternativini olan birisinin niyə namizəd olduğu seçki dairəsini dəyişdiyini, İsa Qəmbərə, Əli Kərimliyə həmin ərafədə niyə saxta və gülüş doğuran formada hücum etdiyini siyasətlə az-çox maraqlanan hər kəs bilir. Yaxud ömründə birçə dəfə də olsun ağıllı təklifi ilə diqqət cəlb etməmiş, siyasi fəaliyyətindən, daha çox inəkləri ilə tanınan başqa birisinin, hansı qapılara düşdüyünü də hamı çox yaxşı bilir. Hamı onu da bilir ki, məhz siyasi sürüşkənliklərinə görə, ağızlarının üstündən vurub geri göndəriliblər. Bu adamları narahət edən

esas məsələ, ondan ibarətdir ki, birdən iqtidarla hansısa dialoq olar və onlar kənarda qala bilərlər”.

Xatırladaq ki, Yaşar Kələntərli həmin xatırlatmalarında İsa Qəmbərə və Əli Kərimliyə siyasi hücum edən şəxs kimi VIP sədri Əli Əliyevi, inəkləri ilə tanınan partiya sədri kimi isə “Azadlıq” partiyasının sədri Əhməd Orucu nəzərdə tutub. Qeyd edək ki, son günlər BAXCP rəhbərliyi ilə adları çəkilən partiya sədriləri arasında sərt ittihamlar və söz atışmaları müşahidə olunmaqdadır.

Rövşən RƏSULOĞ

Erkən evlilik məsələsi XX əsrədək dünyanın təqribən hər yerində mövcud olmuş və adi bir sosial normaya çevrilmişdir. Dünyanın XX əsrədək olan tarixindən buna kifayət qədər misal göstərmək olar. XIX əsrdən Avropada intensivləşən modernləşmə prosesləri, tədricən ənənəvi cəmiyyətin dəyərlərinin ortadan qalxması və onların yeni liberal dəyərlərlə əvəz olunmasına şərait yaratdı. Lakin cəmiyyət nə qədər müasirləşsə də, öz köhnə ənənələrindən tamamilə qurtula bilmir. Bu baxımdan, müasir cəmiyyətlərdə də keçmişdən gələn ənənələr bu və ya digər dərəcədə yaşayır.

R.Məmmədov yazır: "Moderləşmə proseslərindən kənar qalan regionlarda orta əsrlərdən gələn ənənələr bu günədək davam edir. Buna görə də, müasirləşməyə və inkişaf etməyə ənənəvi cəmiyyətlər üçün erkən evlilik sosial normativ qismində iştirak edir. Bu cəmiyyətlər sosial həyatların ənənəvi stereotiplər, adət-ənənələr çərçivəsində yaşayır və onu yeganə mövcudiyet forması kimi qorumağa çalışırlar. Bu stereotiplərin ortadan qalxması, bu cəmiyyətləri idarə edən dini-siyasi elitanın maddi maraqlarına ziddir. Bunu, bu gün erkən evliliyin yüksək səviyyədə olduğu cəmiyyətlərə aid etmək olar.

Qədim Şərq ölkələrində, Yunanıstan və Romada erkən evlilik müsbət bir hal kimi təşviq olunurdu. Bu ənənə, Qərbdə modernləşmə dövründən sonra tədricən ortadan qalxsa da, modernləşmə prosesindən kənar qalan əksər Şərq ölkələrində hələ də davam etməkdədir.

Qədim və orta əsrlərdə əhalinin (xüsusilə, kişilərin) orta ömür müddəti 40-45 yaş həddində idi. Qadınlar da tez vəfat edirdilər. Çünki dünyə əhalisinin yaşayış səviyyəsi çox aşağı idi. Sonsuz müharibələr, tibbi xidmətin olmaması, qida çatışmazlığı kimi amillər ölüm səviyyəsinin artmasına səbəb olurdu. Qəbilələrin, tayfaların, dövlətlərin maddi tə-

olunmamışdır.

Artıq bəhs etdiyimiz kimi, gender stereotiplərində, patriarxal kültürdə yaşayan arxetiplər və bu hiyerarxik arxetipləri cəmiyyətdə qoruyub-saxlayan bir çox dini-siyasi elitalar sərt patriarxal sistemin qorunub-saxlanılmasında maraqlı olmuşlar. Çünki aşağıdan-yuxarıya doğru hiyerarxik şəkildə qurulan bu patriarxal piramida insanların istismarı üzərində bərqərarlıdır. Qadını istismar etmədən, onun mövcud olması mümkün deyildi. Niyə?

R.Məmmədov yazır: "Piramida sistemi, verginin və hərbi-müdafiə mexanizminin üzərində dayanır. Vergi ödəyicisi və hərbi mükəlləfiyyət daşıyıcısı kişilərdir. Onların sayının çox olması və fiziki sağlamlığı dövlətin (qəbilənin, tayfanın) gücünü artırır. Dövlət, onların əməyini və fiziki gücünü istismar etmək üçün, ilk növbədə, qadını istismar etməlidir. Qadın, erkən yaşlardan təkrar istehsal (uşaq dünyaya gətirməyə) və onun fiziki tərbiyəsinə cəlb olunmaqla, hakimiyyət piramidası üçün itaətkar kişi qulları yetişdirir və özü də erkən yaşlardan təkrar istehsal maşınına çevrilir. Təsəvvür edin ki, birdən bu istehsal maşını işləməkdən imtina edir. Onda nə baş verir? Yaxud təsəvvür edin ki, bu qadınlar yaxşı təhsil alıb, azad insanlar kimi əre gedir, azad və zə-

təyin olunmuşdur. Adətən, Qədim Roma və Yunanıstanda qızlar erkən əre gedir və adətlərə görə, toydan əvvəl məbədə gedərək, öz oyuncaqlarını və paltarlarını tanrıları qurban verir və öz uşaqlıqları ilə vidalaşırdılar. Qızlara öz valideynləri pul və ya mal qismində cəhiz verirdilər (bu, daima qızın şəxsi mülkiyyəti hesab olunurdu). Dövlət də məbədi, ideoloji olaraq, erkən evlilik qurumunu, bakirəliyi, qadın itaətkarlığını, onun mütəq sədəqətini dəstəkləyirdi. İmperyanın yerlərdə olan güclü patriarxal tayfa və ittifaqları da bu dəyərlərin qorunmasına xidmət edirdilər. Seneka yazırdı ki, nəslin və ya tayfanın başçıları himayələrində olan gəncləri, onların istəklərini nəzərə almadan, siyasi-iqtisadi maraqlarından dolayı, istedikləri ilə evləndirir (hətta böyük yaş fərqi ilə) və istedikləri vaxt boşandırdılar. Evlənenlər bir-birinin üzünü yalnız toyda görürdülər.

Qədim Romada kişilər öz qadınlarına yalnız çox uşaq dünyaya gətirən və ailə-əv işləri ilə məşğul olan məxluqlar kimi baxırdılar. Bir tərəfdən, isteksiz evliliklər, ailə cütlüyünün emosional yaxınlığına mane olurdu, digər tərəfdən, Roma adətləri qadınları şəhətə obyekt kimi dəyərləndirməyi qeyri-etik sayırdı. Roma ənənələri, bir tərəfdən, nəsilartırma fəvqündə ər-arvad ara-

**Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu**

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

Qərbdə qədim dövrdə erkən evlilik - qadın hüquqlarının pozulması

minatı və hərbi-müdafiə funksiyası kişilərin üzərinə düşürdü. Müharibələrdə kütləvi şəkildə qırılan kişi əhalisinin sayının artırılmasına ehtiyac duyulurdu. Əks- təqdirdə, vergilərin verilməsi, maddi təminat məsələsi və hərbi-müdafiə mexanizmi iflas etməli idi. Bu şərtləri la-yiqincə yerinə yetirən qəbilə və tayfa başçıları cəmiyyətdə və dövlətdə xüsusi statusa malik olurdular."

Müəllifin fikrincə, erkən evliliyin təməlinə dayanan patriarxal adət-ənənələr stereotipleşən kültür kodları vasitəsilə nəsilən-nəsilə ötürülürdü. Onlar, cəmiyyətdə davranış normalarını formalaşdırır və onu idarə edirdi. Əksər insanlar da bunun normal olduğunu düşünürdülər. Halbuki bu, insan hüquqlarının ən kobud tərzdə pozulması halı idi. İlahi dinlərin gəlişinin əsas səbəblərindən biri də bu idi.

Bütün ilahi dinlər öz ilkin variantında, yəni ilahi vəhyələri insanlara çatdıran peyğəmbərlərin dövründə qadın azadlığı məsələsini gündəmə gətirmişlər. Əslində, bütün peyğəmbərlər monarxiya rejimlərinə qarşı çıxan inqilabçılar kimi ilk feministlər olmuşlar. Dünya tarixində ən böyük feminist inqilab VII əsrdə Muhəmməd Peyğəmbər (s.ə.s) tərəfindən həyata keçirilmişdir. Bu fenomen indiyədək tədqiq

kalı bir nəsil yetişdirirlər. Bu nəsil, piramidanın mahiyyətini təşkil edən mexanizmi anlayır və ona tabe olmaqdan imtina edir. Onda nə baş verir?

Deməli, qadınların erkən evliliyi və təhsildən yayınması, monarxiya sisteminin iyerarxik-patriarxal piramidasının başında dayanan dini və siyasi elitanın siyasi-iqtisadi mənafeyinə xidmət etmişdir. Məhz onlar qadınların azadlığı və təhsil almaları uğrunda mübarizə aparan peyğəmbərlərin dinlərini və fikirlərini təhrif etmiş (onların "davamçıları" bu gün də eyni işi görürlər), insanları dini-siyasi və ya sosial-siyasi ideologiyalarla öz təsiri altında saxlamağa çalışmışlar." Bunları bəşəriyyət tarixində bir neçə nümunə ilə müşahidə etmək olar. Qədim dünyanın ən nəhənglərindən olan Roma imperiyasının cəmiyyət tarixini iki qismə bölmək olar: e.ə. I əsrdə olan dövr və ondan sonrakı dövr.

1. Qədim Roma e.ə. I əsrdə olan dövrdə global bir imperiyaya çevrilməyə də, artıq güclü bir respublika dövləti kimi tanınmışdır. Onun vətəndaşları öz vətənpərvərlik, konservativlik, patriarxallıq və kollektivlik dəyərləri ilə seçilirdilər. Roma hüququnda qızlar üçün yetkinlik yaşı 12, oğlanlar üçün 14

sındakı cinsi münasibətləri qeyri-etik sayır, digər tərəfdən, cəmiyyətdə zinanın qarşısını alır. Bu adətlər, qadın və kişilərin cinsi tələbatlarının ödənilməsinə məhdudlaşdırırdı. Mövcud durum, kişilərin qadınlarla nikahdankənar cinsi əlaqəsinə də məhdudiyətlər qoyurdu. Cəmiyyətdə kişilərin xəyanəti mümkün olduğu halda, qadınların xəyanəti ölümlə nəticələnirdi. Sosial normalar qadınlardan öz ərlərinə münasibətdə mütəq sədəqət tələb edirdi. Lakin bakirəlik ənənəsi və qadınları zina etməyə qoymayan adətlər, kişilərin də zina etmək imkanlarını məhdudlaşdırırdı. Belə bir durumda, həm qadınlar, həm də kişilər arasında gizli və açıq homoseksual əlaqələr formalaşmağa başladı. Roma hüququ ilə təsbit olunan konkubinat nikahı da bunun qarşısını ala bilmədi.

Qədim Romada (xüsusilə, Yunanıstanda) oğlan uşaqlarının (əsasən, 12-20 yaşarası) cinsi həzz obyektinə kimi istifadə olunması adəti tədricən genişləndi. Roma şəhərlərində evli kişilərin oğlan uşaqları ilə açıq şəkildə cinsi əlaqəyə girmələri sosial normativə çevrilirdi. Cəmiyyətdə homoseksual münasibətlərin kütləviləşməsi qadınlara olan cinsi marağı daha da azaltdı. Bu, qadınlararası cinsi

münasibətlərin (lesbia) və fahişəliyin (hetera) artmasına şərait yaratdı. Cəmiyyətdə evdar qadınlara deyil, yalnız oğlan uşaqlarına və fahişələrə tələbat yarandı. Bunlar, cəmiyyətdə bir tərəfdən homoseksuallığın, fahişəliyin artmasına, digər tərəfdən, kişilərin ailəyə, subayların evlənməyə, ailələrin dağılmasına, qadınların uşaq doğmağa maraqlarının azalmasına səbəb oldu. Xüsusilə, şəhərlərdə varlı və orta təbəqə nümayəndələri arasında bu hallar daha geniş yayılırdı. Seneka Romada bir ildə bir neçə dəfə əre gedən varlı ailələrin qadınları barədə yazırdı ki, "onlar əre getmək üçün boşanırlar, boşanmaq üçün əre gedirdilər."

Yuli Sezarın öldürülməsindən sonra hakimiyyətə gələn oğulluğu İmperator Oktavian Avqust (yaşadığı dövr: e.ə. 63 - b. e, 19) çıxış yolu kimi, çoxuşaqlı ailələri mükafatlandırmaq, subayları isə, cəzalandırmaq istiqamətində fərmanlar çıxardı. Çünki təbii artım səviyyəsi ciddi şəkildə aşağı düşmüşdü. Əslində, Avqust anlamışdı ki, qadınların patriarxal sistemdən qurtulması və azad olması, imperiyanın süqutunu yaxınlaşdırır. O, doğuşun səviyyəsini artırmaq istəyən sensor Kvint Metellanın sözlərinə istinad edərək, bildirdi ki, qadınlar dövlə-

tin varlığını təmin edən "zəruri şərt"dirlər. Oktavian Avqust anlamışdı ki, artıq əvvəllər olduğu kimi, qadınları patriarxal ailələrin himayəsində istismar etmək mümkün deyildi. Çünki ailə qurumunun özü tənəzzül etmişdi. Buna görə də, o, qərara gəldi ki, nikah qurumu, ənənəvi olaraq, ailə başçısı olan kişinin deyil, dövlətin himayəsinə keçirilsin və respublika quruluşu formal şəkildə saxlanaraq, bu təməl üzərində quldarlıq və hərbi diktatura sistemi (prinsipat) yaradılsın. İmperator, cəmiyyətdə nüfuzu aşağı düşən məbədin funksiyalarını öz üzərinə götürərək, özünü tanrı elan etdi. Beləliklə, həm dövlət, həm də tanrı olan imperatorun əmriləri mütəq xarakter aldı. Oktavian Avqust kişi və qadınlar üçün nikahı zəruri elan etdi və boşanmalara qarşı çıxdı. Yeni siyasi sistemdə artıq insanların evlilik yaşı 20-25 yaşdan yuxarı qalxdı. Lakin şəhərlərdən fərqli olaraq, əyalətlərdə mövcud olan patriarxal ailələr daxilində erkən evlilik adəti davam etdi.

Oktavian Avqustdan sonra hakimiyyətə gələn Roma imperatorları da (Kaliqula, Neron və s.) ənənəvi tanrıları (Yupiter, Mars) təhqir edərək, özlerini tanrı elan etdilər. Onlar, ənənəvi normaları əksinə olaraq, öz bacıları ilə evlənin və ifrat əxlaqsızlıq nümayiş etdirirdilər. Bu normalar ali təbəqədən orta təbəqəyə qədər sirayət edir və tədricən, bütün cəmiyyətə yayılırdı.

VAHİD ÖMƏROV,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

“Milli Qurtuluş Günü Heydər Əliyev əzəmətinin təntənəsidir”

YAP Pirallahı rayon təşkilatının “Abşeronneft” NQÇİ ərazi ilk partiya təşkilatında bu mövzuda tədbir keçirilib

15 İyun Milli Qurtuluş Günü ilə bağlı Yeni Azərbaycan Partiyası Pirallahı rayon təşkilatı ərazi ilk partiya təşkilatlarında silsilə tədbirlər həyata keçirilir. Növbəti tədbir “Abşeronneft” NQÇİ ərazi ilk partiya təşkilatında keçirilib. Tədbiri giriş sözü ilə açıq elan edən YAP Pirallahı rayon təşkilatının aparat rəhbəri İlqam Əskərov qeyd edib ki, Milli Qurtuluş Günü Heydər Əliyev əzəmətinin təntənəsidir. “Böyük ictimai, siyasi və tarixi əhəmiyyətə malik 1993-cü ilin 15 İyun Milli Qurtuluş Günü Azərbaycanın siyasi tarixində keyfiyyətə yeni bir mərhələnin başlanğıcı olub” deyərək qeyd edən İ.Əskərov əlavə edib ki, 1991-ci ilin oktyabrında dövlət müstəqilliyini bərpa edən Azərbaycanda bir-birini əvəz edən səriştəsiz rəhbərlərin şəxsi maraqlarını dövlət mənafeyindən üstün tutmaları, ölkədə hərc-mərcliyin yaranmasına, özbaşınalığın hökm sürməsinə, real vətəndaş qarşıdurmasına səbəb olmuşdur. “AXC-Müsavat hakimiyyətinin cinayətkar səriştəsizliyi, dövlət idarəçiliyi sisteminin olmaması, 1993-cü ilin əvvəllərindən ölkədə fəaliyyət göstərən silahlı dəstələrin yol verdikləri başıpozuq fəaliyyət, respublikanın daxilində qardaş qırğını və vətəndaş müharibəsinə zəmin yaranması, ayrı-ayrı bölgələrdə isə separatçılıq və parçalanma meyillərinin baş qaldırması Azərbaycanın bir dövlət kimi varlığını son qoyulması ilə üzleşdirmişdi. Ölkədə səriştəsiz idarəetmə nəticəsində, bütün sahələri böhran bürümüşdür. Belə bir vaxtda dahi şəxsiyyət Heydər Əliyev Azərbaycanın xilaskarı missiyasını yerinə yetirdi”.

YAP Pirallahı rayon təşkilatı “Abşeronneft” NQÇİ ərazi ilk partiya təşkilatının sədri Şamil Kazımov 15 İyun Milli Qurtuluş Günü münasibətilə tədbir iştirakçılarını təbrik edərək, qeyd edib ki, bu gün Ulu Öndərin memarı və qurucusu olduğu Azərbaycan Respublikasının dövlət müstəqilliyi etibarlı əllərdədir: “Dünya dövlətləri sırasında layiqli yerini tutan Azərbaycanın Ulu Öndərimiz tərəfindən müəyyənləşdirilən inkişaf xəttini Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. 2003-cü ildən ötən dövrdə Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq aləmdə mövqeləri daha da möhkəmlənib, ölkəmizin dünya dövlətləri arasında nüfuzu artıb. Azərbaycanın qütblər arasında tranzit ölkəyə çevrilməsi bu qədim diyarda siyasi düşüncələrin, elmi fikirlərin, mədəniyyətlərin və dini baxışların diaqonunun baş tutmasını şərtləndirib. Azərbaycanın sürətli inkişaf dövrü, məhz Milli Qurtuluş Günü ilə başlayıb. Ulu Öndər Heydər Əliyev ideyaları yaşayır dedikdə, bu gün Azərbaycanın inkişaf perspektivlərini, rifahını, əmin-amanlığını, sabitliyi, təhlükəsizliyi və eyni zamanda, Azərbaycanın xoşbəxt gələcəyini başa düşürük”.

Rövşən RƏSULOĞ

ELAN

Azərbaycan Respublikası Müdafiə Nazirliyi tərəfindən Hacıyev Əlibala Habil oğluna 1997-ci ildə verilmiş M -V/- 004553 nömrəli müharibə veteranı vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

SƏS

Son səhifə

15 İyun

Gənclər ölkənin inkişafına töhfələrini verirlər

YAP Goranboy rayon təşkilatının gənclər birliyinin V konfransı keçirilib

lar da onu göstərir ki, ölkəmizdə gənclərlə iş sahəsində həyata keçirilən tədbirlər Azərbaycan gəncliyinin inkişafına əhəmiyyətli dərəcədə təkan verir: “Hər dəfə gənclər qarşısında çıxış edən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev “Mənim gəncliyə xüsusi münasibətəmə var, mənim ürəyim sizinlədir. Siz bütün işlərdə mənə arxalana bilərsiniz. Mən də sizə arxalanıram” deyərək müraciət edir, elə biz də - gənclər olaraq, dövlətimizə, Cənab Prezidentimizə güvənir və hər zaman dəstək olmağa hazırıq”.

Konfransda fəal gənclərdən Cəfər Verdiyev, Mətanət Hüseynova hesabat məruzəsi ətrafında çıxış edərək, Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi

Dünən Yeni Azərbaycan Partiyası Goranboy rayon təşkilatının gənclər birliyinin V konfransı keçirilib. Tədbir iştirakçıları əvvəlcə Ulu Öndər Heydər Əliyevin abidəsi önünə gül dəstələri düzərək, Ümümmillə Liderin əziz xatirəsini ehtiramla yad ediblər.

Konfrans öz işini Heydər Əliyev Mərkəzinin akt zalında davam etdirib. Konfransı YAP rayon təşkilatının sədri Elçin İsmayılov açaraq, YAP Gənclər Birliyinin yaranma tarixindən və onun nailiyyətlərindən danışdı. Qeyd olunub ki, əsas Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş gənclər siyasəti bu gün Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri, Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir: “Hər bir gənc, o cümlədən, Goranboy gəncləri dövlətin daha da qüdrətli olması üçün fəallığını davam etdirir, ölkəmizin inkişafı və tərəqqisi yönündə ardıcıl addımlarını atır, töhfələrini verirlər”. Elçin İsmayılov bildirdi ki, gənclər öz Prezidentinin ətrafında daha da sıx birləşərək, Onun siyasətinə davamlı dəstəyini nümayiş etdirirlər.

Konfransda YAP Goranboy rayon təşkilatının gənclər birliyinin sədri Həsən Şirinov hesabat dövrü ərzində rəhbərlik etdiyi birliyin gördüyü işlər barədə məruzə ilə çıxış edib. Onun sözlərinə görə, ötən dövr ərzində, YAP Goranboy təşkilatı öz sıralarını xeyli genişləndirib və bunun da əsas hissəsini gənclər təşkil edir.

H.Şirinov bildirilib ki, hesabat dövrü ərzində 415 nəfər gənc YAP üzvlüyünə qəbul edilib və bütün bun-

dövlət-gənclər siyasətinin əhəmiyyətindən bəhs ediblər.

Konfransda rayon İH başçısı Məhərrəm Quliyev çıxış edərək, qeyd edib ki, müasir və müstəqil Azərbaycan dövləti öz ardıcıl nailiyyətləri ilə, istər regionda, istərsə də beynəlxalq aləmdə yüksək səviyyədə ali mövqeyini və nüfuzunu bütün istiqamətlərdə dünyada sübütə yetirib. “Əldə edilən nailiyyətlərin hər biri ölkəmizdə yaranmış sabitliyin təntənəsidir” deyərək Məhərrəm Quliyev qeyd edib.

Çıxışlardan sonra konfransda təşkilatı məsələlərə baxılıb. 15 nəfərdən ibarət şura üzvü, 9 nəfərdən ibarət isə idarə heyəti seçilib. Muradova Nurəne Elbəy qızı YAP Goranboy rayon təşkilatının gənclər birliyinin sədri, Cəfər Verdiyev və Fəridə Əliyeva isə YAP Goranboy rayon təşkilatının gənclər birliyinin sədr müavinləri seçiliblər.

Sonra YAP Gənclər Birliyinin konfransında iştirak edəcək gənclər müəyyənləşdirilib. Konfransın sonunda YAP sıralarına qəbul olunmuş gənclərə partiyanın üzvlük vəsiqələri təqdim edilib.

Rövşən RƏSULOĞ

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

**Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov**

**Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.**

Şəhadətnamə № 022492

<http://www.ses-news.az>

<http://www.sesqazeti.az>

E-mail: ses@sia.az

Tel:598-33-90 Faks:493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet “Səs”in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnilir.

“Azərbaycan” neşriyyatında çap olunur

Qəzetdə AzərTAc, SİA və AZADİFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

**Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 4600**